

l'arjau

REVISTA CULTURAL

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Núm. 80 JUNY 2018

COLEGIO DE SAN JOSÉ

HH. de las Escuelas
Cristianas

San Feliu de Guixols

Recuerdo de mi Colegio

Curso 1927-28

CALIDOSCOPI

El Sant Josep fa 125 anys

- L'ENTREVISTA
ANA GARCIA i JOSEP RIUS
expliquen l'experiència de 39 cursos
fent de mestres al centre educatiu
Sant Josep
- CONTRASTOS
Tradició en pedagogia
- LES IMATGES
- EL TINGLADO

Retrat al passeig del Mar, durant la nevada de l'any 1962.
AMSFG. Col·lecció L'Abans – Santi Garcia Molins (autoria desconeguda)

EN AQUEST NÚMERO...

■ PRESENTACIÓ	03
■ CALIDOSCOPI	
El Sant Josep fa 125 anys.....	04
El punt de vista	06
Les imatges.....	40
L'entrevista. Ana Garcia i Josep Rius	50
Contrastos	56
■ EL TINGLADO	58

EDICIÓ

AJUNTAMENT DE SANT FELIU DE GUÍXOLS
www.guixols.cat

REDACCIÓ

ARXIU MUNICIPAL DE SANT FELIU DE GUÍXOLS
SERVEI DE PUBLICACIONS D'ARXIU
Crt. de Girona, 45-47
17220 St. Feliu de Guixols
Tel. 972 32 25 93

COORDINACIÓ

M. ÀNGELS SUQUET, AIDA ESPINOSA

CONSELL DE REDACCIÓ

L'EQUIP DIRECTIU DEL CE COR DE MARIA –
SANT JOSEP

COL·LABORADORS

AMPA DEL CE COR DE MARIA – SANT JOSEP, MARC
AULADELL, ARIADNA CALLOL, CRISTINA CARRIÓ,
SUKAYNA DADDA, POL DEULOFEU, ANA GARCIA,
PAQUITA GONZALEZ, NEUS GROS, CLÀUDIA
MARTÍN, ÍKER MARTÍN, JOSEP RIUS, PATRONAT CE
COR DE MARIA - SANT JOSEP

FOTO DE LA PORTADA

JOSEP MURLÀ BLANCH, ESTUDIANT DEL SANT
JOSEP, DURANT EL CURS 1927-1928. AMSFG.
FONS FAMILIA MURLA TEIXIDOR (AUTORIA
DESCONEGUDA)

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC

ELISENDA LORÉS I MIREIA TRULL

DISSENY I MAQUETACIÓ

DOSIS DISSENY

IMPRESSIÓ

GRÀFIQUES BIGAS

ISSN 2013-0813

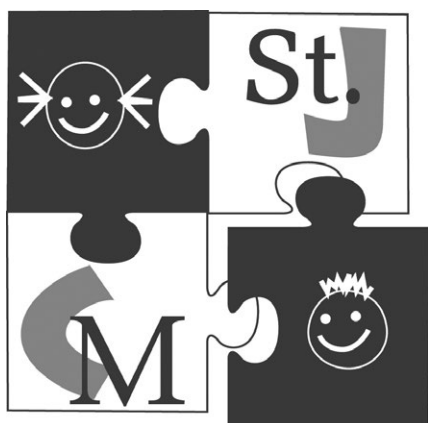
DIPOÏT LEGAL: GI-1.611-89

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el
disseny, fotografies, dibuixos i estadístiques, no pot
ser reproduïda, emmagatzemada ni transmesa de
cap manera ni per cap mitjà (electrònic, mecànic,
òptic, de gravació o bé fotocòpia) sense autoritza-
ció prèvia de l'autor i editor.

MILLOR INICIATIVA
DE COMUNICACIÓ
INSTITUCIONAL
2014

Premis
Carles Rahola
de Comunicació Local

125^{es}
Aniversari
C.E. SANT JOSEP

Logotips de la Fundació Cor de Maria – Sant Josep de Sant Feliu de Guíxols

PRESENTACIÓ No és fàcil que una institució tingui una vida de 125 anys, havent superat dificultats de tot tipus. El Sant Josep no només ho ha fet, sinó que encara el futur amb una pila de canvis amb què mira endavant amb seguretat i un somriure.

Aprofitant el millor de les èpoques passades i construint cada dia una educació amb sentit, amb alegria, adaptada al món d'avui i de demà, que ajuda els petits i els joves a SABER, a FER i, sobretot, a SER. Perquè això és el que perviu en el Sant Josep, avui Cor de Maria - Sant Josep: la vocació de servei a la societat i la il·lusió per ajudar cada persona a trobar el seu camí.

Per molts anys!

L'EQUIP DIRECTIU

Alumnes al pati del Centre Educatiu Sant Josep, curs 2017-2018.
Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

CALIDOSCOPI

El Sant Josep fa 125 anys

«Educar és formar persones aptes per governar-se a si mateixes, i no per ser governades per altres.» Encetem L'ARJAU amb aquest pensament d'Herbert Spencer, un dels grans pensadors del segle XIX. Aquest filòsof, psicòleg i sociòleg britànic—inspirador del mecenes Rafael Patxot— centrà el seu interès en l'educació i en la personalitat humana. Aquesta frase s'adiu amb el projecte educatiu del Cor de Maria - Sant Josep, que es proposa educar en la llibertat i per a la llibertat, per formar ciutadans crítics i preparats per liderar una societat més humana i sostenible. L'escrit del Patronat Cor de Maria - Sant Josep explica que el paper essencial de l'escola és transmetre i educar en valors per fer que els alumnes siguin capaços, com a adults, de fer lliurement les seves pròpies eleccions. La Cristina Carrión, com a directora del centre, exposa quins són els principis del seu projecte pedagògic, els aspectes en els quals se centra i de quina manera es desenvolupen. L'Associació de Mares i Pares d'Alumnes parlen de com participen en la vida de la comunitat educativa i de les tasques de suport que fan a l'escola, als alumnes i a les famílies. Paquita González fa un repàs als seus quaranta anys de dedicació a la docència, tot analitzant els canvis i el paper dels mestres en el desenvolupament dels infants. Marc Auladell descriu la vida de Dominga Juera, qui amb el seu mecenatge patrocinà la creació de l'escola. Un equip de recerca de 4t d'ESO presenta el resultat del seu treball sobre la història de l'escola. Anna Garcia i Josep Rius, a l'entrevista, ressegueixen les seves vivències a l'escola.

CALIDOSCOPI

EL PUNT DE VISTA

Vist des del **CARÀCTER PROPI** JO ADOCTRINO, TU ADOCTRINES, ELL ADOCTRINA... Avui dia, les tecnologies posen a l'abast de la societat una gran quantitat de dades que estan en constant creixement i actualització. Així, el paper de les escoles i dels docents no es basa tant a transmetre informació sinó a donar formació, és a dir, educar persones amb criteri, capaces de procurar-se els coneixements que necessiten al llarg de la seva vida i seleccionar els que més els convenen. Queda endarrere l'educació entesa com la inculcació d'uns models o valors estàtics, que calia seguir de manera literal, gairebé com un destí ineludible. L'objectiu, avui dia, és que les persones desenvolupin la seva capacitat d'escollir, de manera lliure i conscient, amb respecte i empatia.

Amb motiu de la celebració del 125è aniversari d'un edifici de la nostra escola, em veig obligat a escriure sobre una acusació que he sofert: "A la vostra escola s'hi adoctrina!" Doncs, a més de no demanar-los perdó com sembla que, pretenen, els dono positivament la raó. Sí, a la nostra escola, s'hi adoctrina! I ho fem deliberadament: Volem adoctrinar! I què? Quin problema hi ha?

Si les escoles no adoctrinem, què estem fent? Qui ho farà? Tota escola té la missió d'adoctrinar i si no ho fa no justifica la seva raó de ser. Per dir-la més grossa: L'escola és un dels espais *obligatoris* d'adoctrinament dels més menuts. No l'únic. I encara una mica més: Ai dels que no poden ser adoctrinats per l'escola, demà es trobaran deseparats i indefensos davant manipulacions ferotges! L'adoctrinament, senyors, esquiva la manipulació.

Drac de 40 metres fet amb motiu d'un carnaval, als anys vuitanta. AMSFG. Fons Ana Garcia (autoria desconeuda)

No m'ofèn per tant qui em titlla d'adoctrinador. És més el vull adoctrinar un xic, si es deixa, perquè en el fons me l'estimo. (L'escola, a la qual estic agraït

Ai dels que no poden ser adoctrinats per l'escola, demà es trobaran desemparats i indefensos davant manipulacions ferotges! L'adoctrinament, senyors, esquiva la manipulació

que m'hagi adoctrinat, m'ha ensenyat també a estimar els manipuladors.) Parèntesi al marge, li suggereixo un breu cop d'ull al diccionari (breu, només dos verbs: *adoctrinar* i *manipular*); però abans una recomanació: no devaluï ni menyspreï el significat dels mots. Això és més lleig i greu que el meu, suposat per vostè, adoctrinament.

Lliurament de la certificació de qualitat ISO 9001:2015 del centre a Bellaterra, durant el curs 2016-2017. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

Miri, per estalviar-li feina, li explico. Si ens atenem al significat que li dona al mot *adoctrinar* el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans, hi trobem dues accepcions:

1. Instruir (algú) en alguna cosa.
2. Fer entrar (algú) en certes doctrines, en certes opinions.

I, pel seu coneixement, el terme *manipular* el defineix com *influir arterosament (sobre una persona o una col·lectivitat) per tal que actuïn d'acord amb interessos que els són aliens*.

L'escola no pretén manipular com ho pretenen els que em diuen que adoctrino. L'escola instrueix i instruir és adoctrinar (*algú*) amb coneixements o informacions, especialment d'una manera metòdica: mostrant, fent entrar, presentant, ensenyant... certes doctrines (instruccions). Adoctrinar no obliga; ofereix coneixements i informacions i crea opinió! Influir arterosament (manipular) en les persones —disculpi— és com a mínim malairós.

La meua escola té un Caràcter Propi que anuncia la seva instrucció (i una mica més enllà: la seva missió, visió i valors). No volem enganyar ningú de manera arterosa, ni que els nostres alumnes es vegin obligats a actuar d'acord amb

L'escola instrueix i instruir és adoctrinar (algú) amb coneixements o informacions, especialment d'una manera metòdica: mostrant, fent entrar, presentant, ensenyant... certes doctrines (instruccions)

interessos aliens. Ni ells ni els seus pares. A l'escola s'instrueix persones i també se'ls mostra una manera de fer que és la que ancestralment ha configurat la nostra societat: "presentem la persona com un ésser transcendent, arrelat a una terra que estima, que parla una llengua pròpia, i que és conscient que el configura per ser lliure, just i fraternalment solidari amb el seu entorn personal i natural. I ho ensenya a través d'un model que va marcar la història de la humanitat Jesús de Natzaret." Fixi's, no s'imposa ni s'exigeix que actui *segons interessos aliens*; simplement es mostra, es presenta... S'hi instrueix, s'hi adoctrina, no s'hi manipula.

Senyor, aquesta escola té un Caràcter Propi que ens compromet a adoctrinar. No hi pot haver escola sense caràcter propi que dicti l'adoctrinament que cal que els educadors exercixin amb els seus alumnes. Totes les escoles, totes, adoctrinen i els educadors, també: L'educació neutra, asèptica, no existeix, tampoc l'educador que no traspua les seves creences; és més una escola pretesament asèptica podria esdevenir fàcilment manipuladora... Vostè tampoc hi va ser educat. És més els pares portem els fills a les escoles perquè els adoctrinin, i perquè els inoculin la vacuna contra tota manipulació (ni dins ni fora del centre escolar). Cert que, a vegades, no ens en sortim prou...

En el meu cas, a l'escola Cor de Maria - Sant Josep, així ho van voler aquelles persones representants de les institucions fundadores el segle XIX. Som hereus i responsables de la seva continuïtat, malgrat els iniciadors mai es van plantejar que el caràcter que li volien imprimir perdurés força més d'un segle en l'adoctrinament.

Lògicament, aquelles primeres formulacions ara les trobaríem passades de moda en les seves expressions, desfasades, no engrescadores: no adoctrinaríem prou, ni ho faríem prou bé (fins i tot estariem a un jaç de grill de la manipulació!). Cal situar-les en un moment històric molt concret.

Soc incapaç de pensar què es dirà dels documents adoctrinadors actuals per part de les generacions futures, dintre de vint anys. L'acceleració de les etapes històriques ni ens deixa pair bé el que fem ni veure més enllà de la primera cantonada; però no podem baixar del món que va donant voltes acceleradament i constant. L'adoctrinament a l'escola no es pot aturar ni ho volem. Si l'aturem, manipulem!

No ens és vàlida avui, doncs, la plàstica del pensament dels avantpassats, cal per-

Alumnes fent tasques de classe al Sant Josep, curs 2017-2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

manentment posar-lo al dia. Radicals en el fons, laxes en la forma. La societat canvia i el que s'espera de la instrucció escolar també. Però l'adoctrinament té una constant: al capdavant "educar és el pregon misteri d'ensenyar i aprendre a estimar i a sentir-nos –saber-nos– estimats." En els models de l'amor ens podem cenyir més o menys a les empaties personals o als carismes institucionals. Entre Teresa de Calcuta i Sant Francesc, entre Joan XXIII i Joaquim Masmitjà... Si ens diuen que n'escollim un, potser ens posaran en un dilema. Si ens atenem a la font del seu amor només n'hi ha una: l'Evangelí de Jesucrist.

L'Evangelí és per als audaçs, no per als porucs; és per als animadors, no per als desanimats; és dels testimonis, no dels manipuladors; és dels generosos, no dels egoistes; és dels pacificadors, no dels busca-raons; és dels alegres, no dels tristos; és dels justos, no dels que fan lleis injustes; l'Evangelí és de Jesucrist, cim de la nostra escola.

Una qüestió important per no caure en la manipulació no volguda és que l'*aggiornamento* de la interpretació dels textos evangèlics, on posem l'accent i la presentació que en fem a les nostres escoles mereix respecte a la llibertat i l'excel·lència. Així ens desmarquem de l'expressió final de la definició de manipulació: "per tal que actuïn d'acord amb interessos que els són aliens."

Respecte envers totes les persones que han escampat el nostre caràcter i per totes les que l'han rebut a l'escola al llarg de les generacions d'educadors (docents i no docents) i d'alumnes. L'excel·lència perquè és una tasca que no la podem fer a mitges tintes, respectant la llibertat dels no creients i les persones d'altres tradicions de pensament filosòfic i/o religiós, allunyats de manipulació estreta, però amb el ferm convenciment –l'excel·lència– de la plena convivència entre la dialèctica de la raó i la fe, una i altra encarnades en les persones vinculades a la comunitat educativa.

L'acolliment i el tracte familiar seran una de les nostres divises, de la cura especial del més feble i la necessitat en farem senyera; l'arrelament a la ter-

Totes les escoles, totes, adoctrinen i els educadors també: L'educació neutra, asèptica, no existeix, tampoc l'educador que no traspua les seves creences; és més una escola pretesament asèptica podria esdevenir fàcilment manipuladora...

A l'altra pàgina, de dalt a baix:

Aula del Sant Josep durant una classe, curs 2017-2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda).

Sala de professors del Centre Educatiu Sant Josep. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda).

Respecte envers totes les persones que han escampat el nostre caràcter i per totes les que l'han rebut a l'escola al llarg de les generacions d'educadors (docents i no docents) i d'alumnes

ra i l'amor al país i la seva llengua l'alçarem com a penyora; del respecte a tothom i a les seves idees n'amassarem el pa de cada dia. No podem defallir davant les adversitats, ni les calúmnies, ni les llàgrimes. Cada dificultat és una oportunitat de millora.

No em posaré ara en el fangueig on vostè em voldria portar sobre la dialèctica entre la justícia (de la llei escrita al BOE) i la legitimitat del model educatiu de la meua escola d'arrelament a la nostra terra. Aquí s'haurà d'enfrontar amb la meua consciència: i aquesta és meua i mai seva! Això com pot veure ho tinc molt clar i no tolero que em "vulgui influir arterosament (sobre mi ni sobre la comunitat educativa) per tal que actuï d'acord amb interessos" (els que vostè pregona) *que són aliens* a la nostra escola. M'he explicat prou bé? Un punt i a part mereix la dualitat *identitat* i *qualitat*. Són termes que han d'equilibrar-se en la balança escolar. El caràcter propi és la nostra identitat, la qualitat la tenim en el nivell del *fer de cada dia*. Tenint clar, doncs, el contingut del nostre adoctrinament, la seva transmissió adequada és el que ha esdevingut qualitat. Tenim identitat i la transmetem amb qualitat. Felicitem-nos-en.

Patronat

Centre Educatiu Cor de Maria - Sant Josep

Vist per la **FUNDACIÓ #APRENEMACRÉIXER**. Aquest *hashtag* proposat per una alumna de l'escola defineix amb precisió la missió del Cor de Maria – Sant Josep. Per una part, des de la seva creació, el centre no ha deixat d'aprendre a créixer i adaptar-se i, per l'altra, el projecte educatiu proposa el ple desenvolupament de les persones des del punt de vista dels valors i de les competències. Així doncs, sota aquest lema, aparentment tan simple, batega la vida dels alumnes i es realitza la tasca de tot un equip d'educadors, del qual formen part els docents, però també les mateixes famílies.

Que l'escola sigui un lloc alegre, on els nens i els joves se sentin ben acollits i en família, un lloc on aprenguin a pensar i a decidir, un lloc on es preparin amb les eines d'avui per a la vida d'avui i del futur, i per fer un bon ús de la seva llibertat

Aquesta etiqueta —inventada per una alumna— que ara apareix a centenars de publicacions de les xarxes socials de la nostra escola, ben bé se la podrien haver inventat i se la podrien haver aplicat aquells germans de La Salle que a la dècada dels noranta del segle XIX van fer-se càrrec d'obrir una escola per a nois, com els havia demanat una senyora generosa del poble. De fet, el *hashtag* perfectament es podria haver aplicat a tots els moments de la història del Sant Josep que, en moltes ocasions, no ha estat fàcil i que, en totes les ocasions, ha comptat amb l'esperit de lluita i de superació. La superació d'alguns episodis històrics dramàtics i la lluita per adaptar-se als temps sense perdre l'essència.

Avui, l'escola segueix lluitant per adaptar-se als temps mentre manté el prestigi i defensa el seu actual caràcter propi. Aquest parla d'"Educar en llibertat i per a la llibertat", parla de "metodologia oberta i flexible", i d'"esperit de família, clima d'alegria i acolliment", entre d'altres. És que, en realitat, aquests són els objectius fonamentals d'aquells que participem en aquest moment de la llarga vida del Sant Josep: que l'escola sigui un lloc alegre, on els nens i els joves se sentin ben acollits i en família, un lloc on aprenguin a pensar i a decidir, un lloc on es preparin amb les eines d'avui per a la vida d'avui i del futur, i per fer un bon ús de la seva llibertat.

De fet, el Sant Josep, avui, ja no és el Sant Josep, és el Cor de Maria – Sant Josep des del dia 1 de setembre del 2017, amb un claustre de quasi 50 docents, a més de les persones d'administració i serveis, i amb gairebé 650 alumnes, des de P3 fins a 4t d'ESO. Les famílies ens confien els seus fills i nosaltres els podem oferir una formació integral durant 13 cursos. Formació integral, per a nosaltres, vol dir treballar mirant el nostre *Perfil de sortida d'alumne*, i això és ajudar una persona a créixer en tots els sentits que podem. Vol dir que, abans que res, pretenem ajudar els alumnes a ser bones persones, a tenir certs valors en positiu: el respecte, la responsabilitat, l'esforç, l'esperit crític, l'autonomia, la flexibilitat... I també volem dotar-los d'unes bones habilitats socials i d'un alt nivell acadèmic. Tots aquests instruments els faran competents per triomfar amb èxit i amb goig en el món en què vivim.

El Cor de Maria – Sant Josep és una escola concertada gestionada pel Patronat de la Fundació Cor de Maria - Sant Josep, que té com a president el Sr. Francesc Pardo, bisbe de Girona, i com a vicepresidenta, la Sra. Magdalena Codony, germana de la congregació del Cor de Maria. El fet de ser concertada implica que l'escola ofereix a les famílies unes certes hores comple-

Formació integral, per a nosaltres, vol dir treballar mirant el nostre *Perfil de sortida d'alumne*, i això és ajudar una persona a créixer en tots els sentits que podem

mentàries, és a dir, a més de les hores que el Departament d'Ensenyament dicta com a obligatòries. Aquestes complementàries en són una cada dia a l'educació infantil i a la primària, i una cada setmana a l'ESO. Si comptem bé, veurem que en acabar 4t d'ESO un alumne nostre haurà fet l'equivalent a 1,6 cursos escolars més, gràcies a aquestes hores complementàries.

I a què dediquem les complementàries? Les dediquem a aquelles matèries que pensem que cal treballar molt, com la música, els idiomes i les tecnologies. Des de P3 ja comencem amb l'anglès i a 1r de primària comencem amb el francès. Cap de les dues llengües les deixaran fins al final de l'escolarització, i intentem que marxin amb el nivell més alt possible. De francès, en fan dues hores la setmana durant tota la primària i a ESO depèn dels cursos, però sempre es desdoblen les classes en grups més petits i separats per nivells. D'anglès, durant tota la primària i l'ESO, en fan expressió oral i ciències naturals/socials (aquestes, fins a 3r d'ESO). A més, els preparam per presentar-se als exàmens de la Universitat de Cambridge: Starters, Movers, KET, PET i First Certificate, dels quals obtenim un 100% d'aprovat i amb molt bons resultats.

Les tecnologies ocupen també bona part del dia a dia a l'escola: a més de les sales d'informàtica, tenim totes les aules digitalitzades. Els alumnes treballen habitualment combinant material de paper amb material digital, cada cop utilitzen més el mòbil a l'aula com a eina d'aprenentatge i els aparells tecnològics envaeixen l'escola: els més petits ja treballen amb Ipad als seus racons i tots, des de P3 fins a 4t d'ESO, ja incorporen la programació i la robòtica com un llenguatge més a la seva vida.

Experimentant al laboratori del CE Sant Josep, curs 2017- 2018. Procedència: Fundació Cor de Maria - Sant Josep (autoria desconeguda)

A tots els que ara hi són i a tots els que en algun moment hi han estat i se'n senten part, moltes gràcies i molts anys de vida al Cor de Maria – Sant Josep!

No ens oblidem de l'art. La música, la literatura, la plàstica, la tecnologia... són presents en el dia a dia, com a eines per a l'expressió de cada individu i per a la seva connexió amb el món. Sempre que podem fem que els alumnes aprenguin de forma molt competencial, com quan aprenen música a través dels instruments o quan preparen petites obres de teatre. Els festivals de Nadal i fi de curs ens agraden molt perquè hi podem reflectir tots aquests aprenentatges i, a més podem, compartir-los amb la resta d'alumnes i amb les famílies.

De dalt a baix:

Aula amb recursos per a l'aprenentatge de tecnologies de la informació, curs 2017-2018
Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

Entrada al Cor de Maria - Sant Josep, curs 2017 - 2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

Acadèmicament, l'objectiu és que els nostres alumnes surtin ben preparats i amb uns bons hàbits d'estudi, però adaptats a les característiques de cadascú. Perquè en aquesta escola treballem adaptant-nos a les necessitats dels alumnes, buscant totes les eines per tal de poder acompanyar-los en el seu viatge. Per això nosaltres diem que aquesta escola és una bona escola per a tots els nens i les nenes, cadascú amb les seves peculiaritats. I per aquest motiu hem engegat la innovació a les aules: aules cada cop més barrejades, cada cop més cooperatives, més competencials, més significatives, més diverses. I un element clau, en aquest sentit, és la formació permanent del professorat: educació emocional, innovació pedagògica, neurociència, etc.

Els valors els treballem de manera transversal, cada dia i a les diferents àrees, però aprofitem certes ocasions que ens ajuden molt, com les celebracions de l'Advent, el Nadal, el Dia de la Pau, la Pasqua, etc. i també altres accions que s'emprenen des del grup de Pastoral i les que es treballen específicament a tutoria. Aquest curs 2017-2018 hem entrat dins el projecte *Tutoria entre iguals*, com la resta de centres educatius de la nostra ciutat. Ha estat un projecte molt en línia amb el nostre treball de valors: ofereix el suport entre alumnes i un treball de les habilitats socials que ens ajudarà a seguir mostrant als alumnes el camí de la convivència i la resolució pacífica de conflictes.

I totes aquestes accions s'emmarquen en el cercle de millora continuada en què es troba l'escola, ajudada pel projecte de qualitat. Després de sis cursos de treball, el maig de 2017 la nostra escola es va certificar amb el reconeixement internacional de qualitat ISO 9001:2015, que garanteix que serà auditada i revisada periòdicament, i que posseeix mecanismes per planificar, fer, avaluar i revisar, per incorporar les millores al sistema.

Finalment, volem deixar clar que aquestes millores que l'escola incorpora es poden fer possibles gràcies a un seguit de factors molt importants: gràcies a la confiança de les famílies; a la seguretat, a l'empenta i a l'ajuda del Pa-

De dalt a baix:

Retrat de l'equip de professors claustre del Sant Josep a les escales del carrer Penitència, curs 2017-2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

Alumnes d'educació infantil, curs 2017-2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

tronat; a la gestió de l'equip directiu, al servei de la comunitat educativa; a l'embranchida, la il·lusió, la motivació i les ganes de tots els docents i no docents de l'escola; gràcies a la feineda, la implicació i l'excel·lent tasca de les persones que tiren l'AMPA endavant i també gràcies a la bona relació de l'escola amb el seu entorn social més proper: les altres escoles, l'Ajuntament, el barri, etc.

A tots els que ara hi són i a tots els que en algun moment hi han estat i se'n senten part, moltes gràcies i molts anys de vida al Cor de Maria - Sant Josep!

Cristina Carrión

Directora del Centre Educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Vist per les **FAMÍLIES** LA COMPLICITAT DE L'AMPA. La implicació dels pares i mares en l'educació dels fills és un dels pilars fonamentals per tal que aquest procés culmini amb èxit. Una de les figures que ho permeten és l'AMPA de l'escola, una associació que té com a objectiu principal el suport al centre, per mitjà, entre d'altres, de la participació al Consell Escolar o de la col·laboració en activitats educatives de l'escola. L'AMPA actua com a mediatrice, tot facilitant i enfortint les relacions entre totes les persones que, d'una manera o altra, participen de la comunitat educativa, professors, alumnes i tots els membres de les famílies.

Les associacions de pares i mares d'alumnes (AMPA) es van crear com a organisme de suport a l'escola amb la finalitat de col·laborar en totes aquelles activitats que, al marge del discurs estrictament docent, servien per promoure i fomentar altres valors pedagògics.

Ja des de la creació de les escoles Sant Josep i Cor de Maria es va poder comptar amb la predisposició i la bona voluntat dels pares i mares en totes aquelles activitats per a les quals eren requerits. I aquesta estreta relació perviu i és latent avui dia.

Des dels seus inicis, l'AMPA del col·legi Sant Josep ha avançat en paral·lel a l'escola, sent present en la promoció i divulgació de les festes tradicionals, així com altres actes que tenen com a objectiu l'apropament i la interrelació entre famílies. D'aquesta manera contribuïm a reforçar, any rere any, l'ambient familiar i solidari que tan encertadament defineix la nostra escola.

La voluntat cohesionadora que la Fundació Cor de Maria - Sant Josep va promoure fa uns anys, entenent el col·legi com a una única entitat, va esdevenir en la fusió de les dues AMPA. Des de llavors l'AMPA Cor de Maria - Sant Josep treballa de manera global en benefici de tots els alumnes.

Actualment l'AMPA col·labora en l'organització i realització d'activitats de caire lúdic que reforcen la identitat de la nostra cultura. Aquestes activitats són destinades exclusivament als alumnes i tenen com a objectiu donar a conèixer les tradicions locals, com és el cas de la festa de la Castanyada o el Tió. I també aquelles tradicions més universals, com l'arribada dels patges reials o els bons desitjos nadalencs que tota la nostra comunitat educativa ens fa arribar mitjançant el tradicional Teatre de Nadal.

L'arrelament cultural dels nostres alumnes, el suport a l'escola, la bona relació entre les famílies i també entre aquestes i l'escola, el suport econòmic per reduir les despeses familiars, la mediació entre famílies i equip directiu escolar, etc.

A l'altra pàgina, de dalt a baix i d'esquerra a dreta:

Festa de l'escola organitzada per l'AMPA al pati de l'escola. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

Pare realitzant una prova a la Festa de l'Escola, a Pedralta. AMSFG. Fons Ana Garcia (autoria desconeguda)

Arribada a l'escola, curs 2017–2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

Però també des de l'AMPA s'organitzen jornades destinades a establir vincles "interfamiliars", com ara la Minitrail o el Dia de l'Escola. Tots junts; alumnes, pares, mares, germans, etc. gaudeixen conjuntament amb altres famílies d'un dia de festa i distensió a on l'avorriment no té cabuda.

Totes aquestes activitats requereixen d'una planificació prèvia i una execució que, en la majoria dels casos, aglutina un nombre important de voluntaris. La col·laboració dels pares i mares, i també dels mateixos alumnes, ha estat sempre extraordinària i permet anar més enllà del projecte inicial. Si l'AMPA

La col·laboració dels pares i mares, i també dels mateixos alumnes, ha estat sempre extraordinària i permet anar més enllà del projecte inicial

ha esdevingut avui dia un organisme essencial dins l'escola Cor de Maria - Sant Josep ha estat gràcies a aquesta implicació present al llarg d'aquests 125 anys, en el col·legi Sant Josep, i 151 anys en el col·legi Cor de Maria.

L'arrelament cultural dels nostres alumnes, el suport a l'escola, la bona relació entre les famílies i també entre aquestes i l'escola, el suport econòmic per reduir les despeses familiars, la mediació entre famílies i equip directiu escolar, etc. són alguns dels trets que, ja des de la seva creació, han marcat les línies evolutives de l'AMPA. I són, ara com ara, els fonaments pels quals treballem.

Com a associació que som destinem tots els guanys, obtinguts de les diferents activitats que organitzem, en benefici dels nostres alumnes. Les vies que fem servir per a aquest propòsit són diverses: financem part de les excursions i/o colònies, destinem una aportació econòmica per a cada alumne amb la finalitat de reduir la despesa familiar dels llibres de text, contribuïm econòmicament a la compra de material per a l'escola, impulem la política de la socialització de llibres de text o la venda de xandalls de segona mà a preus reduïts per ajudar en l'estalvi familiar, assumim gran part del salari d'un/a docent especialista en el reforç d'aquells alumnes amb necessitats individuals. En definitiva, ens postulem com un organisme de suport i mediació entre l'escola i les famílies.

Aula de 4t d'ESO, curs 2017-2018.
Procedència: Fundació Cor de Maria -
Sant Josep (autoria desconeguda)

La voluntat de col·laboració ens permet mantenir una estreta relació amb la resta d'AMPA del municipi amb les quals treballem per defensar conjuntament, no només els interessos de tots els alumnes, sinó també per propiciar una bona relació amb la resta d'entitats municipals. També som participants de trobades amb les AMPA d'altres escoles cristianes catalanes Cor de Maria i Sant Josep que vetllen per seguir una línia educativa homogènia i fidel als seus principis morals i educatius.

Aquest són els trets distintius que han identificat la nostra AMPA des dels inicis i fins ara. I són aquests mateixos principis pels quals seguim treballant.

Associació de Mares i Pares d'Alumnes
Centre Educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Vist pels **DOCENTS** VOCACIÓ I DEDICACIÓ. Quaranta anys de dedicació a la docència permeten fer una reflexió personal sobre com ha canviat l'enfocament i l'exercici d'un mateix com a professional. El record de com van ser els primers anys de docència i la constatació dels elements que s'han anat incorporant, com ha canviat la societat i el paper dels mestres. Quatre dècades d'ofici donen prou perspectiva per analitzar, a partir de l'experiència, com ha anat canviant el món de l'ensenyament. Alhora representen una ocasió excel·lent per fer un càlid agraïment a totes les persones amb qui s'ha compartit aquest viatge i s'ha tingut l'oportunitat d'aprendre.

Els alumnes, els companys i totes aquelles persones amb qui he tingut el plaer de compartir la feina durant tots aquests anys m'han ensenyat molt

Ja de ben petita escoltava la mare que deia: "Ui, mi Paquita es muy lista. Serà maestra." I no sé si va ser escoltar tantes vegades aquesta frase, que ella repetia tot sovint amb tanta convicció, el que em va decidir a ser-ho o bé va ser, el que en diem, la vocació. El fet és que ja fa un munt d'anys que treballo en el que sempre he volgut i he estimat i el que em fa d'allò més feliç. Certament la decisió de ser mestra va ser la decisió correcta, la més encertada. Estic satisfeta de la tria professional que vaig fer i, si he de ser franca, recordo bàsicament allò que ha estat positiu del meu bagatge com a mestra i, fins i tot, el que en el seu moment no ho va ser tant i ara és anecdòtic. Poder dedicar-m'hi em fa feliç.

QUARANTA ANYS DONEN PER MOLT!

Us he de dir que tota la meva experiència passa per l'escola Sant Josep. Va ser acabar la carrera i posar-me a treballar! Els alumnes, els companys i totes aquelles persones amb les quals he tingut el plaer de compartir la feina durant tots aquests anys m'han ensenyat molt. Estic molt orgullosa i agraïda a totes. Cadascuna d'elles m'ha ajudat a avançar i créixer com a mestra i com a persona. Són moltes i totes importants. Vull dedicar-los un reconeixement col·lectiu.

També he de dir que tinc la visió més completa que es pot tenir del col·legi. He compartit feina amb el meu marit, el professor José Miguel, que ha exercit també al col·legi des de l'any 1972 fins al 2013, que es va jubilar després de 41 anys de dedicació. També els nostres tres fills, en Xavi, el Dani i la Laura, han estat alumnes del col·legi.

La primera convicció quan faig repàs de tants anys de tasca educativa és que la nostra professió traspasa els límits laborals i que envaeix tots els àmbits de la pròpia persona. Un dels primers sotrats que vius com a mestra és l'evidència que tot allò que fas té una enorme transcendència. D'entrada i per descomptat, a l'àmbit de la classe, però també més enllà, als passadissos, a les activitats realitzades fora de l'escola, etc.

Quan vaig començar a fer classe jo era la primera preocupació. L'entusiasme era enorme però estava plena de dubtes a propòsit de poder mantenir la disciplina o de donar el nivell que t'exigeixen els alumnes. La primera impressió era la de ser observada per molts ulls. Va ser un començament balbucejant, un pèl tímid i força artesanal. Els anys et fan acostumar a estar sempre exposada a l'aparador, i aprens que no t'has de convertir en el mite

Arturo Pastor i Joan Ritz, a la rectoria de Solius, als anys 80. AMSFG. Fons Francesc Bosch (autoria desconeguda)

de la perfecció i la coherència. A la vegada, això també t'ajuda a comprendre i afavorir la flexibilitat, no pas la desídia, davant situacions diverses. Diuen que "fent i desfent apren l'aprenent" i realment així ha estat.

Com he dit, ja fa quaranta anys que formo part d'aquesta escola i, si em permeteu, en faré cinc cèntims de les meves impressions personals del que ha estat i és l'educació en aquest ampli trajecte. Vaig començar l'1 de setembre del 1978 i em vaig estrenar amb una classe de parvulari amb 43 nens i nenes de 4 anys. L'any següent ja vaig passar a fer 1r d'EGB i a partir d'aquí vaig fer tots els cursos de 1r a 8è en diferents èpoques. Era una escola mixta, on parlàvem, tot era opinable i les aportacions no eren passades pel tamís del director que, en aquells moments i durant molts anys, va ser mossèn Josep Arges. Va ser un director que va disposar tota la confiança en el claustre que tenia i aquest li responia amb tot l'esforç i dedicació que érem capaços de donar. Va ser una persona que ha deixat empremta en tots els qui hem tingut el privilegi d'haver-lo conegut. Després van venir altres directors: mossèn Esteve Sureda, mossèn Miquel Vall-Ilosera, Josep Rius, M. Àngels Carreras, Carles Arnau, Pilar Giró. Amb tots ells va ser fàcil treballar-hi. Sempre amb molta dedicació i rigor. Enguany tenim la Cristina Carrión, que coneix la nostra escola molt bé.

Al començament eren temps on es feia més incidència en els continguts que no pas en les didàctiques específiques. El paper de l'escola era transmetre coneixements a la vegada que es donaven unes pautes de comportament. Els valors sempre han estat presents i han format part imprescindible en la formació dels alumnes. A la nostra escola la figura del tutor tenia un paper principal i era un referent per als seus alumnes. La relació amb les famílies estava marcada pel mestre i les seves decisions eren inapel·lables. Eren temps que teníem molts alumnes per classe. La classe més nombrosa que jo he tingut era de 45 alumnes, sense reforços ni desdoblaments. Tots per a mi soleta.

Els anys et fan acostumar a estar sempre exposada a l'aparador, i aprens que no t'has de convertir en el mite de la perfecció i la coherència

Als primers cursos es treballava de forma més global i era a 6è, 7è i 8è on se separaven més clarament unes matèries d'unes altres. Amb tot, era una escola activa on els recursos materials eren escassos però disposàvem dels recursos humans que cobrien totes les dificultats que se'ns plantejaven. Gent que treballava per a la canalla i amb la canalla. Hi havia molt a fer. S'havia de treballar molt en les didàctiques específiques, tot i que en aquells moments no tots sabíem ben bé què era i, segurament, i segurament pensàvem més en recursos concrets que en una altra cosa.

La televisió era en blanc i negre, no existia el fax ni la fotocopiadora. Encara no s'havia inventat el vídeo, ni els CD. I què dir d'Internet. Ni existia! No hi havia ordinadors personals. Els telèfons eren de sobretaula o de paret. En fi, un altre món! El fet és que, de forma natural, les coses anaven evolucionant. Fèiem trobades, jornades i simposis on els mestres anàvem completant la nostra formació. Ens anàvem adaptant a les noves tecnologies i fent cursos de formació permanent que ens permetien estar sempre prop de la realitat social tan canviant. Hem passat per unes quantes escoles d'estiu. Així ens hem anat posant al dia per arribar on som ara, en aquest nou món tecnològic, els qui som més antics que la mateixa televisió.

Jo tinc el record que mestres i pares volíem un ensenyament de qualitat. Treballàvem en la mateixa direcció. Les responsabilitats estaven molt ben compartimentades i clarament definides. Cadascú feia el seu paper: els pares i mares ensenyaven uns hàbits, els mestres havíem de transmetre uns coneixements i, al carrer, els nens i les nenes aprenien la resta. En aquest ordre de coses l'escola caminava i s'hi anaven introduint noves orientacions i canvis. L'escola es va anar obrint a l'exterior. Es van posar en funcionament les AMPA i es va anar definint el que ara diem la comunitat educativa i que van marcar un punt d'inflexió i que ens han anat apropant a l'escola que tenim avui. I pel camí hem anat fent segons les lleis del moment, que no han estat pas

poques. Des dels anys setanta s'han anat succeint les reformes, algunes amb més canvis i d'altres, amb modificacions més lleus. En aquests moments, el sistema educatiu afronta la vuitena gran reforma de la democràcia.

LES VUIT GRANS REFORMES

La Llei general d'educació (LGE) va entrar en vigor l'agost de 1970 i va establir l'obligatorietat i la gratuïtat de l'educació bàsica fins als 14 anys. Va introduir, a més, una nova estructura de l'ensenyament: l'EGB (ensenyament general bàsic), el BUP (batxillerat unificat polivalent), el COU (curs d'orientació universitària) i l'FP (formació professional).

La Llei orgànica de l'estatut de centres escolars (LOECE) va entrar en vigor el juny de 1980, amb el govern d'Unión de Centro Democrático (UCD). Va ser una llei de transició i la primera en matèria d'educació que es va aprovar després de la Constitució de 1978. Va introduir un model democràtic en l'organització dels centres docents i va regular la creació d'òrgans col·legiats de govern que representessin tots els sectors de la comunitat educativa, entre les quals les associacions de pares d'alumnes.

La Llei orgànica reguladora del dret a l'educació (LODE) va ser aprovada el 1985, amb el govern del Partido Socialista Obrero Español (PSOE). La llei va mantenir l'estructura de l'ensenyament tal com estava regulada a la llei del setanta, amb l'EGB i el BUP, però va canviar el sistema de subvencions a escoles privades per un nou sistema de concerts, que les obligava a complir diversos requisits i imposava un barem que les obligava a admetre preferentment els nens que vivien més a prop de cada escola, els que tenien menys recursos econòmics o els que ja hi tenien germans. A més, va incloure per primera vegada el dret de professors, alumnes, pares i personal d'administració i serveis a participar en la gestió i el funcionament dels centres docents gestionats amb fons públics, a través dels consells escolars.

La Llei orgànica d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE) va començar a aplicar-se el 1992, també amb el govern del PSOE. Va introduir l'escolaritat obligatòria fins als 16 anys, el descens de 40 a 25 alumnes per classe i les assignatures impartides per professors especialitzats: llengües, música o educació esportiva. A més, la LOGSE va dividir els cicles en cinc: educació infantil (0 a 6 anys); educació primària (6 a 12 anys); educació secundària obligatòria, l'ESO, (de 12 a 16 anys) i el batxillerat, cicle no obligatori que comprenia la franja d'edat dels 16 als 18 anys, un període en què també es podria cursar la formació professional de grau mitjà.

La Llei orgànica de participació, avaluació i govern dels centres docents (LO-

D'esquerra a dreta:

Alumnes del col·legi Sant Josep premiats en un concurs de treballs manuals. Dret: Joan Ferragut. Asseguts, d'esquerra a dreta: Jordi Agulló, Josep Auladell, Jordi Pujol i un nen no identificat. AMSFG. Col·lecció L'Abans / Anna Payró Mas (autoria desconeguda)

Equip de bàsquet de la Salle jugant un partit als jardins Juli Garreta l'any 1967. AMSFG. Col·lecció L'Abans / Francesc Xavier Nadal Cosp (autoria desconeguda)

Retrat d'un equip de futbol infantil davant del pati cobert del Sant Josep, el 20 d'abril de 1971. Drets: Ferragut, Sala, Ricart, Sánchez, Carmona. Ajupits: Auladell, Vilà, Vizcaino, no identificat, Agulló, Ricart. AMSFG. Col·lecció L'Abans / Anna M. Agulló Solà (autoria desconeguda)

Ens anàvem adaptant a les noves tecnologies i fent cursos de formació permanent que ens permetien estar sempre prop de la realitat social tan canviant

PEG) es va aprovar el novembre de 1995, també amb govern socialista. Donava als centres més autonomia i obligava els centres concertats a admetre els alumnes que formen part de minories socials. El director el seguia escol·lint el Consell Escolar, però per quatre anys en lloc de tres. També es van reforçar les inspeccions i es va permetre, fins al 2000, la jubilació anticipada dels professors als seixanta anys.

La Llei orgànica de qualitat de l'educació (LOCE) va ser aprovada el desembre de 2002, i va entrar en vigor el 2003, ara ja amb el govern del PP. Ara bé, el 2004 ja es va interrompre amb l'arribada al govern del PSOE. La normativa establí diferents itineraris d'ESO i batxillerat, canvis en els continguts de l'educació infantil, una prova de revàlida a final del batxillerat i l'assignatura de religió com a avaluable.

La Llei orgànica de l'educació (LOE) està en vigor des de 2006, que es va aprovar amb el govern del PSOE. Aquesta llei va derogar la LOGSE, la LOPEG i la LOCE, però conviu amb la LODE de 1985. Entre les novetats, la llei va incloure l'assignatura d'educació per a la ciutadania i va mantenir la de religió com a oferta obligatòria pels centres, però optativa per als alumnes. La normativa permet superar el curs amb totes les matèries o dos suspensos com a màxim. A més, es blinden els ensenyaments comuns que s'han d'impartir en totes les comunitats i que han de ser entre el 55 al 65%, segons si es tracta de comunitats amb llengua cooficial o no.

La Llei orgànica de millora de la qualitat educativa (LOMCE), també coneguda com la llei Wert, ha estat aprovada pel govern del PP. Ha estat una llei molt contestada i controvertida per certs sectors socials i polítics. Aplicada per primera vegada el curs 2014-2015, modifica el currículum: tornen les socials i les naturals. Tornen les assignatures troncales (hi ha troncales que marca l'Estat, troncales que tria cada autonomia i troncales de cada centre educatiu). S'amplia també l'optativitat.

Tot plegat no és pas poca cosa. Cal estar preparat! I per fer-hi front a mi se m'acut que cal estirar del que en diem "la vocació" i el "compromís".

PASSAR PER VUIT REFORMES EDUCATIVES

La meva experiència em duu a confirmar que fer de mestra no és tan sols una feina. El compromís amb la nostra tasca va més enllà de la transmissió de coneixements. La vocació i l'amor pels alumnes són eixos que guien el nostre objectiu com a educadors i ens ofereixen les eines, ens proporcionen recursos per donar respostes a totes les situacions que ens anem trobant pel camí. I és per això que considero que la vocació, la humilitat i el convenciment del que s'està fent són requisits indispensables per a un docent i són factors determinants.

A més, un altre aspecte molt lligat a la vocació és el dels valors que el mestre construeix desenvolupant l'esperit crític, la reflexió i la dedicació personal. Hem de tenir molt present que ser mestre és quelcom més que posseir uns coneixements i executar una sèrie de tasques. Ser mestre implica múltiples interaccions socials. No obstant això, desenvolupar la tasca de mestre amb entusiasme i dedicació no ha de ser suficient. La vocació de mestre no ha de limitar-se a l'amor per la professió. Hi ha d'haver un afany de superació, de millora, adequació als canvis que faci créixer i estar en constant contacte amb la realitat del moment. Vocació i professionalitat han d'anar plegades.

ADAPTAR-SE A LES NOVES TECNOLOGIES

Recordo uns principis de classes amb pissarra i guix, llibre i llibreta i algun mural. Han canviat moltes coses, segueixo amb la pissarra i el guix, el llibre i la llibreta i algun mural, però també amb ordinadors, pissarra digital, fotocopiadora, i tot el que les noves tecnologies han posat al nostre abast. Però jo ho tinc molt clar: les noves tecnologies no poden substituir un mestre. En la nostra funció educativa és bo trobar la fórmula que ens permeti conjugar tradició i innovació. L'esperit jove dels qui comencen amb l'experiència dels qui tenim més edat. Així el cos educatiu no perd vigor ni experiència.

Retrat de grup del Sant Josep amb el professor José Miguel Catalán, l'any 1974. AMSFG. Col·lecció L'Abans / Anna Payró Mas (autoria desconeguda)

ELS CANVIS QUE LA SOCIETAT VA VIVINT

En aquests moments ens trobem en una societat canviant, immersa en canvis accelerats i farcida de tota mena d'informacions on l'educació es veu afectada per les noves tecnologies. Els nens aprenen en molts altres llocs, a més de fer-ho a l'escola. També és cert que un excés més gran d'informació no es tradueix pas en un augment de coneixement. I aquesta és una funció del mestre actual: ajudar a aprendre, saber triar el blat de la palla, saber donar context al que està passant. El mestre ja no té el monopoli de la transmissió del saber.

Ara el coneixement es difon digitalment per la xarxa i els mitjans de comunicació audiovisual, on la imatge i la paraula han generat mons virtuals que poden reflectir més ràpidament i acuradament la realitat cultural i posar-la a l'abast de qualsevol persona amb els mitjans adients per rebre-la. Ara bé, cal tenir present que no hi ha cap ordinador ni cap programa que pugui substituir la nostra tasca docent. Encara no s'ha inventat cap màquina que ens faci aprendre des de la proximitat, la tendresa i l'escalf que tenim les persones.

Aquest any celebrem el 125è aniversari d'aquest tan estimat col·legi. Una escola concertada amb una ideologia cristiana, que té la finalitat de promoure el ple desenvolupament de la personalitat dels alumnes, amb una educació integral.

L'ESCOLA QUE VOLEM

L'escola que volem la trobem al nostre Caràcter Propi. Una escola arrelada en la nostra tradició i també oberta al futur, a la ciència, a les humanitats i a la

tecnologia, i a un món com més va més pròxim. Una escola que possibilita als nens i nenes aprendre i aprendre a caminar cap a la igualtat d'oportunitats. La que està construïda sobre una base de valors i principis universals com ara la llibertat, la igualtat i la solidaritat, una escola on es pot pensar, sentir i estimar.

El nostre és un projecte pedagògic basat en els valors. Sempre ha treballat per una educació integral i la formació dels alumnes en tots els aspectes. Una educació basada en l'adquisició de coneixements acompanyada dels valors i hàbits que ens defineixen com a persones. Valors i hàbits que han estat sempre presents i formen part de l'aprenentatge. Un aprenentatge que ens va definint i que ens fa créixer. Així, el perfil dels nostres alumnes està en el nostre programa d'escola i és:

1. Vetllem perquè els alumnes visquin a l'escola en un ambient d'acollida, d'alegria, de senzillesa.
2. Volem acompanyar les famílies en l'educació dels seus fills.
3. Volem potenciar la cultura de l'esforç.
4. Volem respectar els diferents camins que porten a l'èxit en l'aprenentatge.
5. Volem creure en les diferents intel·ligències dels alumnes, en les seves capacitats i les seves àrees de millora, perquè assegurin un aprenentatge complet.
6. Volem educar ciutadans crítics i preparats per liderar una societat més humana i sostenible.

Enguany celebrem el 125è aniversari del col·legi Sant Josep i jo em sento agraïda i orgullosa de la meua presència i implicació els últims quaranta anys. Fa de bo celebrar aniversaris com aquest, que tenen el valor afegit de no comportar la connotació malenconiosa de fer-se vell que tenen els nostres propis aniversaris, sinó que, al contrari, són un triomf de l'eterna joventut d'una professió que sempre té els nens i les nenes, els joves, com a destinataris.

Tinguem sempre present per a què eduquem i per a quina societat ho fem, i com podem ajudar de la millor manera possible els nostres infants i joves a ser ciutadans i ciutadanes plenament participants del seu futur. El repte és com fer-ho atractiu i trobar elements que motivin, que ens permetin donar sentit al que oferim als nostres alumnes i que potenciïn la cultura de la voluntat i l'esforç. No val a donar-los tot fet i mastegat.

Els anys passen però els records queden per formar part de la història. Records de la tasca feta i de les vivències a la feina queden gravats a la memòria i als sentiments.

Paquita González Hernández

Mestra del Centre Educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Vist per la **HISTÒRIA** CERCANT EN EL PASSAT DEL COL·LEGI SANT JOSEP. En aquest text, diversos alumnes de 4rt d'ESO del Col·legi Sant Josep presenten un extracte del treball de recerca que han elaborat sobre els 125 anys d'història del centre on estudien. Ressegueixen els fets des de la creació de la institució, a finals del segle XIX, fins avui dia. Fan esment dels diferents directors que hi ha hagut al capdavant de l'escola i parlen de la història de l'edifici. Expliquen com era l'ensenyament abans, sobretot als anys seixanta del segle XX i quines matèries i horaris es fan ara.

El 15 de setembre de 1891 es fundà a Sant Feliu l'escola dels Germans de les Escoles Cristianes de La Salle, originaris de França.

El 15 de setembre de 1891 es fundà a Sant Feliu l'escola dels Germans de les Escoles Cristianes de La Salle, originaris de França. El centre, batejat com a Col·legi Sant Josep, fou impulsat per la benefactora Dominga Juera, que cedí tres cases amb l'objectiu d'oferir una educació als nens de la vila basada en els principis cristians. Els *Hermanos*, com tradicionalment es coneixia als Germans de les Escoles Cristianes, desenvoluparen amb èxit la seva activitat docent a la vila. El 1909, però, arran dels fets de la Setmana Tràgica, un grup d'incendiàries va saquejar i cremar l'escola i la seva capella, fet que va provocar que només quedessin en peu les parets i el campanar. L'edifici va patir danys irreparables, la qual cosa va causar la pèrdua dels avenços aconseguits en els últims anys, i calgué reconstruir-lo en més de la meitat. En els primers temps de la Guerra Civil els Germans de La Salle van ser perseguits i diversos d'ells van ser assassinats, víctimes de la violència de la rereguarda.

L'escola tornà a obrir les portes el 1939, un cop acabat el conflicte bèl·lic, amb el germà Constantino com a director, que romandrà en aquest càrrec fins al 1945. El germà Joldinià, un francès que va arribar a Sant Feliu aquell mateix any, va rellevar el director, i va deixar, però, el seu càrrec el 1951. A principis de 1952, els directors van ser el germà Juan Domingo i els germans Pascual María i León Paciano. Durant aquell estiu es va voler tancar l'escola definitivament, però després de molts intents s'aconseguí evitar-ne la clausura. Es van fer diverses reformes, entre les quals es va pintar el primer pis de la comunitat i es va arreglar el pati; també es va cobrar per primer cop una subvenció de l'Estat. L'any 1954 van augmentar considerablement els alumnes que cursaven el batxillerat, la qual cosa va fer que es repintessin algunes aules i que es col·loquessin dos banys a les habitacions dels germans. Van passar dos anys fins que es va crear l'Associació d'Exalumnes, el 1956. El 1959 va entrar un nou germà, Pedro Anselmo, i van haver de dividir els cursos en dues aules, ja que el nombre d'alumnes havia augmentat respecte als altres anys. Va ser una gran tradició celebrar el mes de maig inundant la capella de flors, ofrena als sacrificis i a les virtuts, en part dedicada als fets ocorreguts durant la Setmana Tràgica.

A principis del 1961 el Col·legi Sant Josep ja tenia 280 matriculacions; això va propiciar que augmentessin de 29 a 40 els alumnes per classe. En conseqüència, la sala de jocs es va haver de convertir en una aula per als alumnes i la sala principal de la comunitat es va transformar en una biblioteca per als germans. El 1963 va ser l'any que es van haver de rebutjar més alumnes per falta d'espai: hi havia un total de 320 alumnes i en van haver de quedar fora 30. A mitjan curs van començar a faltar diners, ja que les matrícules dels

A l'altra pàgina, de dalt a baix
i d'esquerra a dreta:

Vista de la part posterior del Sant Josep amb la capella a l'esquerra, cap als anys cinquanta. AMSFG. Col·lecció Municipal d'imatges (autoria desconeguda)

Antiga capella del Sant Josep, probablement després de la seva restauració. AMSFG. Fons Lluís Lloansí (autoria desconeguda)

Edifici del col·legi Sant Josep el 28 d'agost de 1909, després dels fets de la Setmana Tràgica. AMSFG. Col·lecció Municipal d'imatges (autoria desconeguda)

alumnes eren insuficients per a les necessitats que l'escola requeria. Les condicions de l'edifici van començar a fallar: faltava espai i les parets eren massa velles, així que uns mesos més tard d'aquell mateix any 1963 es va formar una junta delegada de pares d'alumnes per poder trobar una solució. Mentrestant, a mitjan 1966 es creà un petit local de cinema per tal que els nens en poguessin gaudir els diumenges.

El 1966 també va ser inaugurada l'Associació Juvenil d'Antics Alumnes i es va fundar la Unió Esportiva de la Salle. Tres anys més tard, el 1969 hi va haver un gran augment d'alumnes, i això va provocar dificultats en la convivència. Uns mesos més tard es va prendre la decisió d'obrir una nova escola, davant la manca de recursos i les contínues reparacions que calia fer cada any a unes instal·lacions obsoletes. Uns quants pares es reuniren amb l'Associació d'Alumnes per treballar en el recapte de recursos econòmics. El nou edifici del Col·legi Sant Josep va obrir les portes el 8 de gener de 1970, al mateix lloc on s'havien alçat les antigues instal·lacions, però amb serveis i dependències adequades a les necessitats del moment. Fou possible gràcies a l'entesa entre el bisbat de Girona, la Comunitat d'*Hermanos* i els pares.

Tanmateix, durant el 1971 alguns professors van marxar i els docents que quedaven van començar a fer cursos matí i tarda durant l'estiu. La inspecció de l'Estat va obligar a construir un laboratori de ciències naturals i segons la nova legislació d'ensenyament, que es va aprovar aquell mateix any, es va haver de suprimir el batxillerat elemental. A principis de 1972 es va fundar l'Associació de mares i pares d'alumnes, per poder salvar la situació de crisi que estava patint l'escola, però malgrat els esforços res va funcionar. Aquell mateix any, després d'algun temps d'incerteses, els Germans de les Escoles Cristianes, que havien gestionat l'ensenyament al Col·legi des de la seva fundació, van marxar. Aleshores el centre passà a mans del bisbat, la qual cosa permeté assegurar-ne la supervivència.

A partir d'aquell moment va dirigir l'escola mossèn Josep Arges, el qual ocupà el càrrec durant deu anys. Quan va començar només eren 250 alumnes, un nombre que va augmentar de manera lenta fins a arribar a la xifra de 530 deu anys més tard. L'educació havia de ser feta des d'una perspectiva cristiana, i Josep Arges explica que això es va fer treballant amb els alumnes d'acord amb els seus pares i amb molta dosi d'esperança. Durant aquest període el centre va anar rebent les alumnes de l'escola de les Germanes Carmelites, cosa que va transformar el Sant Josep en un centre mixt el 1976. L'any 1983 mossèn Arges fou substituït per mossèn Esteve Sureda, qui va ser rebut, tant per l'alumnat com pel professorat, amb molt d'entusiasme. Després d'ell va ser director titular de l'escola mossèn Miquel Vall-Iloera, que hi va treballar sis anys i que fou l'últim religiós en dirigir l'escola. El va rellevar Josep Rius Graners, seglar i professor del centre. A continuació va venir M. Àngels Carreras, que al seu

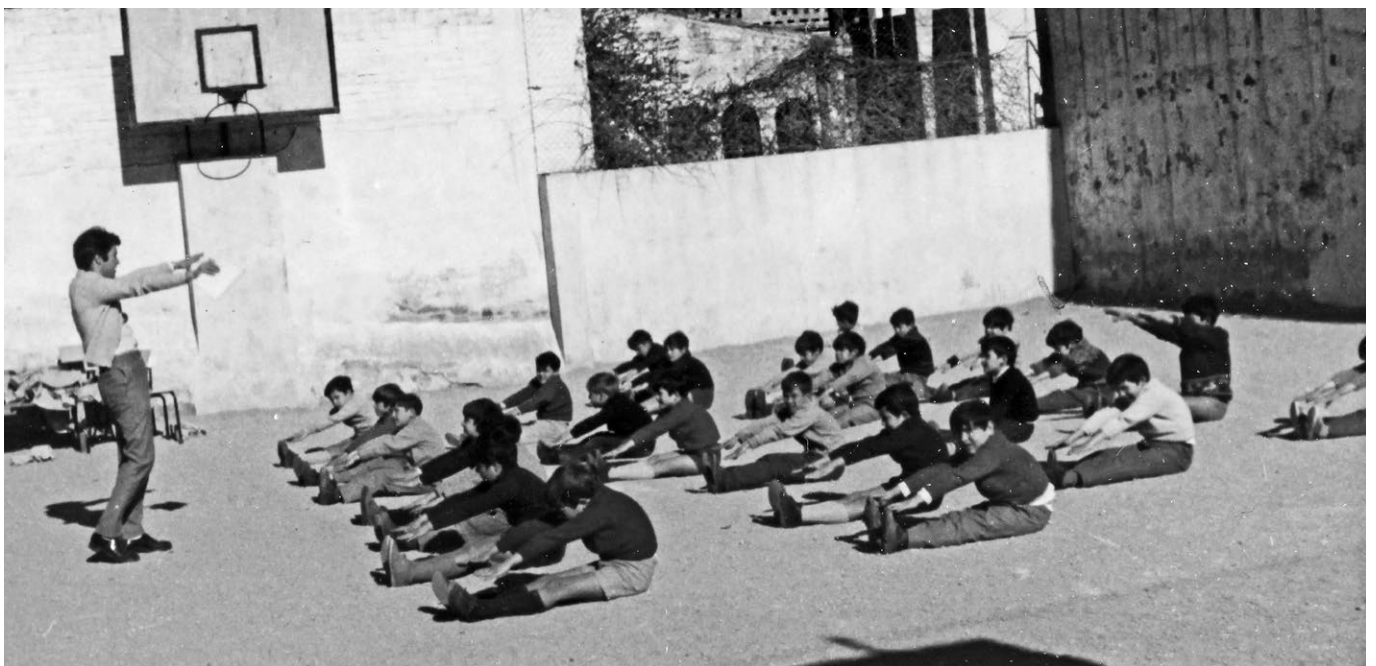
torn fou reemplaçada pel professor Carles Arnau Figueras. Va continuar la seva tasca com a directora Pilar Giró Roman, actual professora de religió del Sant Josep. Durant tots aquests anys l'escola ha anat fent canvis, ja sigui de reformes o d'assignatures. L'actual directora és la professora Cristina Carrión Angelats.

L'EDIFICI

Després del gran incendi que es produí durant la Setmana Tràgica, l'any 1909, es va haver de reconstruir el que havia quedat inservible perquè el centre pogués tornar a funcionar. El col·legi es distribuïa en diferents edificis que plegats prenen forma d'ela. S'hi entrava per la porta petita que donava al carrer de la Penitència i que conduïa al pati de dalt, des del qual es podia accedir a les aules. Llavors hi havia el pati de baix, que es comunicava amb unes escales al de dalt. La part inferior de l'immoble, on es localitzaven les aules, es caracteritzava per les voltes arquitectòniques que tenia i més endavant s'hi posà un frontó per als alumnes, tot i que ja tenien la sala de jocs situada sota l'església.

El 1969 es projectà la reforma integral del col·legi que, com hem dit abans, fou inaugurat el 1970 i li donà l'aspecte que encara conserva avui dia i que és radicalment diferent del que havia tingut des dels seus orígens. Això fa que, sense canviar d'emplaçament ni de centre, les vivències educatives dels alumnes que han passat pel Sant Josep en aquests 125 anys s'inscriguin en un espai físic que pot ser molt diferent en funció de si hi van ser escolaritzats abans o després de 1970. El nou edifici projectat constava de quatre plantes, cadascuna de les quals amb un vestíbul propi, i amb un gran nombre de finestres, principalment a les aules, per a una millor ventilació i il·luminació.

Classe de gimnàstica amb el professor Rossend Serradell l'any 1973. AMSFG. Fons Anna Payró Mas (autoria desconeguda)

Abans de la dècada dels anys 1940, els alumnes del centre Sant Josep començaven les classes a les nou del matí fins a la una del migdia, moment en què dinaven i feien un descans

L'EDUCACIÓ D'ABANS

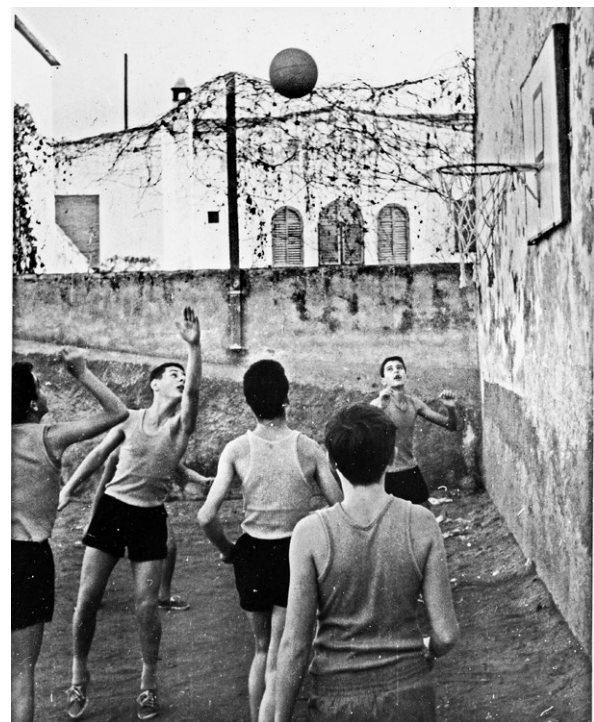
Abans de la dècada dels anys 1940, els alumnes del centre Sant Josep començaven les classes a les nou del matí fins a la una del migdia, moment en què dinaven i feien un descans. A les tres tornaven a les aules i finalitzaven la jornada a les sis. Diàriament, de sis a set de la tarda, es feia "la vela", una hora d'estudi per a aquells alumnes que volien quedar-se a repassar les lliçons. Les classes eren de dilluns a dissabte i la tarda de dijous es feia festa. A partir de l'any 1940, el dissabte al matí els nois solien anar a missa a la capella de l'escola i, els diumenges, a la parròquia.

L'escola utilitzava la llengua castellana per realitzar les classes, tot i que també es feien les assignatures de francès i anglès. S'impartia matemàtiques, dibuix, urbanitat i disciplina, i religió. També es feien moltes hores de cal·ligrafia, on els germans ensenyaven diferents formes de lletra, com ara la rodona, la lletra anglesa o la gòtica. Amb els anys es va perdre l'ensenyament de l'assignatura d'urbanitat, on s'aprenien els conceptes bàsics d'educació. El Col·legi oferia cursar el batxillerat o els estudis de comerç, però això va deixar de ser possible l'any 1971, ja que la legislació d'ensenyament va prohibir el batxillerat elemental. En els primers temps de l'escola hi havia el costum de recordar, a cada hora, la presència de Déu a

D'esquerra a dreta:

Trobada a finals dels anys cinquanta.
Hi apareixen Lluís Lloansi i altres nens,
acompanyats per dos germans, probablement
Eugení Joan i, al fons, Domingo Xavier. AMSFG.
Fons Lluís Lloansi (autoria desconeguda)

Partit de bàsquet al pati del Sant Josep, durant
una festa de l'escola, a mitjans
dels anys seixanta.

través de la campana, que es tocava per aturar les classes i fer un minut de silenci.

Cada alumne pagava una matrícula i una mensualitat pel material utilitzat en les aules, llibres, llibretes, etc. Els càstigs als estudiants no eren gens agradables. Un d'aquests càstigs, per exemple, consistia a posar l'alumne de genolls contra la paret mentre havia de sostenir diccionaris i llibres amb els braços. Sota dels genolls s'hi solien posar cigrons perquè costés més mantenir-se recte. També es picava amb el regle a la punta dels dits; alguns professors fins i tot arribaven a picar directament, fort o fluix, algun alumne. Per descomptar-los temps de càstig, els professors demanaven favors a l'alumne castigat com ara anar a comprar-los tabac o portar alguna cosa per a la seva esposa. Molts professors fumaven a classe, la qual cosa no era mal vista. Malgrat que hi havia moments durs amb els alumnes, els professors hi tenien una certa amistat. Per a les excursions realitzades els caps de setmana, els professors portaven els alumnes en cotxes o furgonetes particulars, ja que poques vegades podien agafar un autobús. A alguns estudiants se'ls permetia fumar en aquestes excursions, per exemple darrere les furgonetes.

Actualment l'escola segueix un horari de nou del matí a cinc de la tarda. L'horari de secundària és diferent al de primària. Els alumnes de primària cursen de nou a una i, llavors, de tres a cinc. En canvi, els de secundària fan de nou (menys un dia en què entren a les vuit, i els de quart d'ESO tres dies a les vuit) fins a la una i vint, i llavors de tres a cinc a la tarda, menys els de quart d'ESO, que el divendres a la tarda no tenen classe.

Les matèries impartides avui dia a l'educació primària són: matemàtiques, català, castellà, medi, anglès, plàstica, educació física, religió, francès, música, informàtica i ciutadania. També es realitza medi en llengua estrangera, en el cas de l'escola, en anglès. Pel que fa a les matèries que es donen a l'educació secundària són: matemàtiques, català, castellà, anglès, francès, física i química, biologia i geologia, tecnològica, informàtica, socials (que també es dona en anglès als cursos primer, segon i tercer d'ESO), educació física i religió; s'alternen plàstica i música, depenent del curs. En el cas de quart d'ESO, es pot escollir entre tres itineraris diferents: itinerari de lletres (on s'imparteixen llatí i francès), itinerari de ciències (on s'imparteix biologia i geologia, i física i química) i itinerari tecnològic (on es cursa tecnologia i plàstica). Tots tenen informàtica tres hores a la setmana, durant les quals es practica l'especialitat de cada itinerari.

**Ariadna Callol, Sukayna Dadda, Pol Deulofeu,
Neus Gros, Clàudia Martín, Íker Martín.**
4t ESO del Centre Educatiu Sant Josep

Vist pel **MECENATGE** LA INDIANA QUE FUNDÀ UN COL·LEGI D'ENSENYAMENT RELIGIÓS A SANT FELIU. El Col·legi Sant Josep deu la seva existència a una iniciativa privada de la indiana d'arrels guixolenques Dominga Juera Patxot, una figura que, a diferència d'altres benefactors de la seva època, avui dia és absolutament desconeguda. La seva biografia representa la vida de molts dels catalans que van anar a "fer les amèriques" al segle XIX. La decisió de creuar l'oceà en busca d'oportunitats implicava coratge i determinació. Alguns "americanos" van tornar a Catalunya amb una considerable fortuna i, encara que la seva actuació en alguns aspectes s'allunya dels valors actuals, van destinar grans quantitats de diners a la beneficència i al mecenatge.

DE SANT FELIU DE GUÍXOLS A CUBA

Dominga Juera va néixer a Sant Feliu de Guíxols el 1828, filla de Joan Juera Torrent i Rosa Patxot Vilar, en una família de la vila dedicada als oficis del mar. Fou un naixement tardà per al matrimoni, que en aquell moment comptava gairebé 40 anys d'edat i ja tenia un fill anomenat Joan, de 14 anys, del qual no en tenim notícies posteriors¹. El pare abandonà el nucli familiar ben aviat, segurament amb la determinació, com tants altres catalans de l'època, de creuar l'Atlàntic perseguint el somni d'una vida millor. L'any 1829, Dominga, que aleshores només tenia un any de vida, figura empadronada al carrer de Tueda, a Sant Feliu, amb la mare i el germà; el cap de casa, en canvi, ja hi és absent. La manca del pare es mantindrà almenys entre 1837 i 1844, període en què només trobem empadronades mare i filla. Mentrestant, Joan Juera Torrent degué prosperar prou a Cuba i, amb l'estabilitat assolida, arribà el moment de plantejar-se el reagrupament familiar. Aquest retrobament tal vegada es produí el mateix 1844, atès que el 9 de gener d'aquell any Dominga Juera —que aleshores tenia 15 anys— i la seva mare figuren en un registre municipal per viatjar fins a l'Havana, on consta que les esperava el pare.

A Cuba, l'adolescent Dominga Juera hi passarà la joventut i hi formarà la seva pròpia família. Probablement fou allí on conegué Josep Vilar Puig, nascut a Calonge el 1807 i que intuïm que, com ella mateixa, devia formar part de la colònia d'empordanesos emigrats a l'illa; tal vegada era un parent llunyà, atesa la coincidència del cognom amb l'àvia de Dominga, Rosa Vilar, que, a més, també era natural de Calonge. Josep Vilar i Dominga Juera contragueren matrimoni per poders a l'Havana el 1846, ciutat en la qual fixaren la residència i hi nasqueren els seus vuit fills. La parella assolí una notable posició econòmica a Cuba, segurament gràcies al negoci immobiliari de compravenda de finques. A la capital de l'illa caribenya, Josep Vilar fins i tot fou director de la Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya. Però la placidesa d'una vida que imaginem tranquil·la i assolegada no duraria massa temps, arran de la mort de Josep Vilar, a l'Havana, el 1857².

SEMBLAR DE CASA DE DONYA DOMINGA

Després d'enviudar, Dominga Juera decidí retornar a Europa. És possible que els anys immediats a la pèrdua del marit encara els passés a Cuba, atès que atorgà testament a l'Havana l'any 1859, quan rondava els 31 anys. Sigui com sigui, el trasllat de continent, quan es produí, esdevindria definitiu. Dominga no només es desprendria dels records de Cuba, sinó també del patrimoni que hi havia acumulat, i que reinvertí en béns immobles a Barcelona —on fixaria la seva residència habitual— entre altres localitats. En canvi, el contacte tant amb la seva vila de naixença, Sant Feliu de Guíxols, com amb la del seu difunt espòs,

1. Dades extretes dels registres parroquials, pels quals sabem que Joan Juera Patxot havia nascut el 1815.

2. La major part de dades sobre Josep Vilar han estat facilitades pel Sr. Carlos Julià Valls, rebesnet seu i de Dominga Juera, a qui agraeixo la seva amabilitat en atendre les meves consultes.

Josep Vilar i Dominga Juera contragueren matrimoni per poders a l'Havana el 1846, ciutat en la qual fixaren la residència i hi nasqueren els seus vuit fills

Calonge, es farien cada vegada més intensos. L'any 1866 la rica benefactora comprà a Joan Bernich Pou, comerciant de Marsella, una casa a la placeta Sant Joan núm. 58 de Sant Feliu, on s'instal·lava quan visitava la vila que l'havia vist néixer. Jaume Aymar i Montserrat Darnaculleta, en un article publicat el 1983 a la revista *Estudis del Baix Empordà*, recolliren, per mitjà d'un testimoni oral, que l'arribada de la Sra. Juera a la vila ganxona era tot un esdeveniment perquè disposava de cotxe de cavalls i pagava amb or, fins al punt que l'expressió "Semblar de casa de Donya Dominga" era sinònim de ser molt ric.

RELIGIÓ I BENEFICÈNCIA

Juera era una dona de gran religiositat que participava públicament de la seva fe catòlica. En tenim una mostra l'any 1878, quan es restaurà el temple parroquial guixolenc després dels estralls soferts durant la darrera guerra carlina i es beneïren tres noves campanes. La cerimònia fou presidida pel bisbe de Girona, Tomàs Sivilla, que durant la seva presència a la vila s'allotjà precisament a casa de Donya Dominga. A més, la rica i pietosa Sra. Juera fou la padrina d'una d'aquestes campanes que, per aquesta raó, rebé el nom de "Dominga". Ella mateixa, juntament amb les madrires de les altres dues

D'esquerra a dreta:

Retrat de Dominga Juera, a finals del segle XIX. AMSFG. Fons Carles Julià (autoria desconeguda)

Alumnes al pati dels *Hermanos*, cap als anys trenta. AMSFG. Fons Pere Ros (autoria: Pere Ros)

Fidel a les seves arrelades conviccions catòliques, aquesta dama de l'alta societat s'implicava en nombrosos projectes de caràcter assistencial, humanitari i benèfic

campanes, s'encarregaren de repartir un pa de sis lliures i una pesseta entre els pobres, més de 500, que acudiren a la cerimònia a rebre la caritat³.

A Barcelona, Donya Dominga acudia assíduament a la parròquia de Sant Josep i Santa Mònica, situada a la rambla, a tocar del seu domicili. L'any 1887 presidia la Junta de Reconstrucció d'aquesta església, encarregada de la recollida d'almoines. Fidel a les seves arrelades conviccions catòliques, aquesta dama de l'alta societat s'implicava en nombrosos projectes de caràcter assistencial, humanitari i benèfic. El 1889, per exemple, la trobem presidint la Junta de Señoras de la Sociedad Antiesclavista, de Barcelona, mentre que el 1893 figura entre les impulsores a la Ciutat Comtal d'una Liga de Señoras Cooperadoras a la Obra de Buenas Lecturas, que vetllava, sota l'auspici del bisbe, perquè els joves llegissin les obres *adequades* per no apartar-se de la doctrina cristiana. El 1895 el nom de Dominga Juera apareix en la subscripció iniciada per la Junta directiva de l'Hospital de nens pobres de Barcelona per a la instal·lació d'un laboratori diftèric⁴.

FUNDACIÓ D'UN COL·LEGI DE NENS A SANT FELIU

La combinació d'aquesta filantropia cristiana amb l'estima per Sant Feliu i Calonge propiciaren que Dominga impulsés a les dues localitats la creació d'escoles d'ensenyament sota els preceptes de la religió catòlica. A aquest efecte, a Sant Feliu la rica benefactora cedí dos immobles situats a la travessia del Garrofer (actual carrer Ferran Romaguera), números 10 i 12 que formarien l'embrió del col·legi Sant Josep. La primera d'aquestes propietats corresponia a la part final –un magatzem amb un pati– de la casa de la placeta Sant Joan, núm. 58, que Juera havia comprat el 1866. La segona finca –una casa a la travessia del Garrofer, núm. 12– havia estat construïda per Ernest Vidal Calzada pels volts de 1864 i després de diverses vicissituds fou adquirida per la rica benefactora guixolenc a juliol de 1891 a la banca de Perpinyà “Veuve P. Auriol et fils”. Si atenem a l'origen de la fortuna de Donya Dominga, podem afirmar que la creació del Col·legi Sant Josep és el resultat de la reinversió a casa nostra d'un capital que té el seu origen a l'altra banda de l'Atlàntic i que, com la seva fundadora, és de naturalesa indiana.

Segons Ernest Zaragoza, el Col·legi Sant Josep obrí les portes el 15 de setembre de 1891, regit pels Germans de les Escoles Cristianes de Sant Joan Baptista la Salle, d'origen francès, que a Sant Feliu es coneixerien popularment com els *Hermanos*⁵. Aquell mateix dia, un anunci de la junta que regia el Col·legi Vidal, també d'origen privat, informava de l'inici imminent de les classes gratuïtes de francès per a nens que s'impartirien en aquest nou centre educatiu del municipi. Durant el primer any de vida del Col·legi Sant Josep calgué adequar les instal·lacions, adquirir mobiliari i habilitar els espais

3. *El Eco Guixolense*, 13 i 20 d'octubre de 1878.

4. *La Dinastia*, 16 de març de 1887; *La Unión Católica*, 1 d'abril de 1893; *La Vanguardia*, 29 de juny de 1889 i 13 de gener de 1895.

interiors per a les aules i les dependències dels religiosos⁶. L'escola arrencava l'activitat docent lentament, no sense algun incident que, fruit de la falta d'experiència o per desconeixement despertà suspicàcies entre les autoritats municipals. Així es desprèn de l'acta del Ple de l'Ajuntament de 20 de juliol de 1892, en què la corporació declinà la invitació del director del Col·legi Sant Josep d'assistir a un acte de distribució de premis als alumnes del centre perquè prèviament no se'ls havia convidat als exàmens celebrats al col·legi.

Poc temps després de la posada en marxa del col·legi s'afegí a les instal·lacions un tercer i darrer edifici: una casa cantonera entre el carrer de la Penitència i la travessia del Garrofer, de planta baixa i pis amb un hort. Era adjacent a l'escola i fou venuda el 23 d'abril de 1892 a Dominga Juera pel veí de Fenals d'Aro Pere Cruañas Joan. Estava en un estat de conservació força ruïnós, i per això el setembre de 1893 Juera sol·licità permís d'obres per reformar-la, tot construint-hi un petit edifici al pati. Els treballs es completarien a l'octubre refent el mur perimetral de l'hort, en el qual s'obriren dues portes.

No hi ha una idea clara del perquè el nou centre escolar es posà sota l'advocació de Sant Josep. No hauria semblat més lògic, si l'administraven els germans de la Salle, batejar-lo com a Col·legi Sant Joan Baptista? Al nostre entendre, l'opció per Sant Josep fou escollida per Dominga Juera en record al nom de pila del seu marit, Josep Vilar, o bé per analogia amb l'advocació de la parròquia barcelonina de la qual hem dit que era una assídua devota.

La preocupació de Dominga Juera per a l'educació infantil també es féu extensible a Calonge, municipi del seu marit, on el 1894 cedí diverses finques per a la fundació, per una banda, d'una escola per a nenes regida per les Carmelites i, per l'altra, d'una escola per a nens anomenada Col·legi Sant Martí, que també seria gestionada pels Germans de les Escoles Cristianes.

EL PATRONAT DOMINGA JUERA PATXOT

Dominga Juera féu el seu darrer testament el 24 de desembre de 1895, en el qual detallà les condicions per a la constitució i el funcionament del Col·legi Sant Josep i les escoles de Calonge, tot ratificant una realitat ja existent. Sabem que Dominga havia fet un testament previ el 27 de juny 1890 i un codicil el 15 novembre 1892, en els quals és possible que ja hagués instituït les mateixes clàusules que al testament de 1895.

El document de 1895 denota altra vegada l'extrema religiositat de Dominga i la seva generositat, amb diverses deixes pietoses a institucions, com ara una assignació de 2.500 ptes a l'Hospital de la seva vila natal. Alhora, determina la cessió de les tres finques de la travessia del Garrofer – carrer de la Peni-

5. *Àncora*, 12 de setembre de 1991. Aquesta dada es confirma per una notícia apareguda al diari *La Lucha* de 27 de setembre de 1891, on també es dona per feta la recent obertura del nou centre educatiu.

6. Es conserven diverses factures d'aquests treballs de 1892 al fons del Patronat Dominga Juera, núm. 13 de l'Arxiu Municipal. Aquest fons conté altra informació rellevant, especialment sobre l'adquisició de les finques que donaren lloc al col·legi de Sant Feliu i als de Calonge.

Retrat dels membres de la secció dramàtica del Patronat de Sant Josep i Sant Joan Baptista de la Salle amb motiu de la representació de l'obra *El soldado de San Marcial* al teatre del col·legi Sant Josep el 24 de maig de 1914. AMSFG. Col·lecció Municipal d'imatges (autoria desconeguda).

Enric Figueras, quart per l'esquerra, cantant al col·legi Sant Josep dels germans de la Salle, a finals dels anys quaranta. AMSFG. Fons Teresa Serra Tarditi (autoria desconeguda)

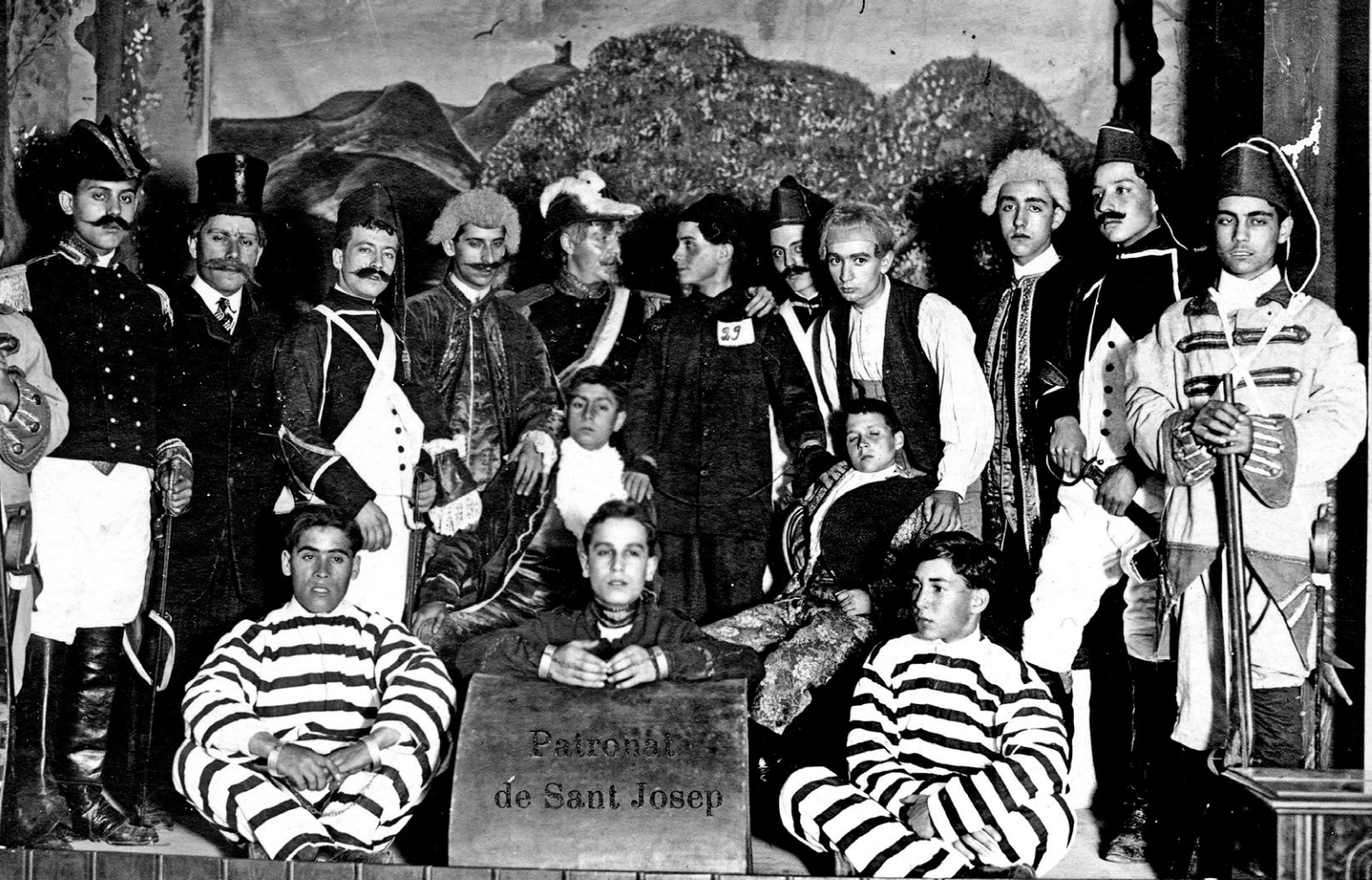
tència per tal que “se destinen perpetuamente a Escuela de Patronato particular para niños” de Sant Feliu de Guíxols, essent condició indispensable que “dicha escuela se halle basada en los principios de nuestra Santa Religión Católica Apostólica y Romana”. A aquests efectes, establia concedir-les gratuïtament als Germans de les Escoles Cristianes de Sant Joan Baptista la Salle, que ja venien fent-se càrrec de l'establiment des de 1891. Sembla que tant en la decisió de fundar aquesta escola a Sant Feliu com en el fet que se n'encomanés la gestió a aquesta congregació hi hauria tingut un paper essencial el religiós Miquel Nadal Bagués, nascut a Sant Feliu el 1826 però resident des de petit a França, on prengué els hàbits lassal·lians amb el nom de germà Lactance-Marie. Segons escrigué Ernest Zaragoza, originàriament el col·legi tenia dotació per a tres classes, però el germà Lactance-Marie en va dotar una quarta amb els rèdits de l'herència dels seus pares.

Per a complir les seves voluntats docents, Dominga establí com a legataris de les finques al seu fill Martí Vilar Juera, al seu gendre Camil Julià Vilasendra i a Esteve Pibernat, canonge de la catedral de Barcelona. Alhora, els llegà 100.000 ptes per a què les invertissin en valors, de manera que les tres quartes parts dels rèdits servissin per pagar les assignacions de les persones encarregades de les escoles. La quarta part restant es mantindria com a fons de reserva per afrontar despeses de reparació i conservació dels edificis. Cadascun dels legataris hauria de designar un substitut per a després de la seva mort, tot procurant que un dels tres fos sempre un sacerdot. Naixia així el Patronat Dominga Juera Patxot, amb el qual s'administrà el Col·legi Sant Josep –i també les escoles calongines.

Dominga Juera Patxot morí a Barcelona el 10 de novembre de 1900 i reposa en un panteó del Cementiri de l'Est, a la Ciutat Comtal, juntament amb el seu marit, fills i nets. Sabem que, almenys des de 1912, el Col·legi que havia fundat oficiava anualment, a la capella del centre, una missa de rèquiem en sufragi de la seva ànima, i que aquesta cerimònia encara se celebrava el 1933. L'obra educativa impulsada per Dominga Juera manté avui dia una gran fortalesa i té per endavant un llarg recorregut. De ben segur que ella –dona, guixolenc, indiana, devota i benefactora– n'estaria molt orgullosa.

Marc Auladell Agulló

Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols

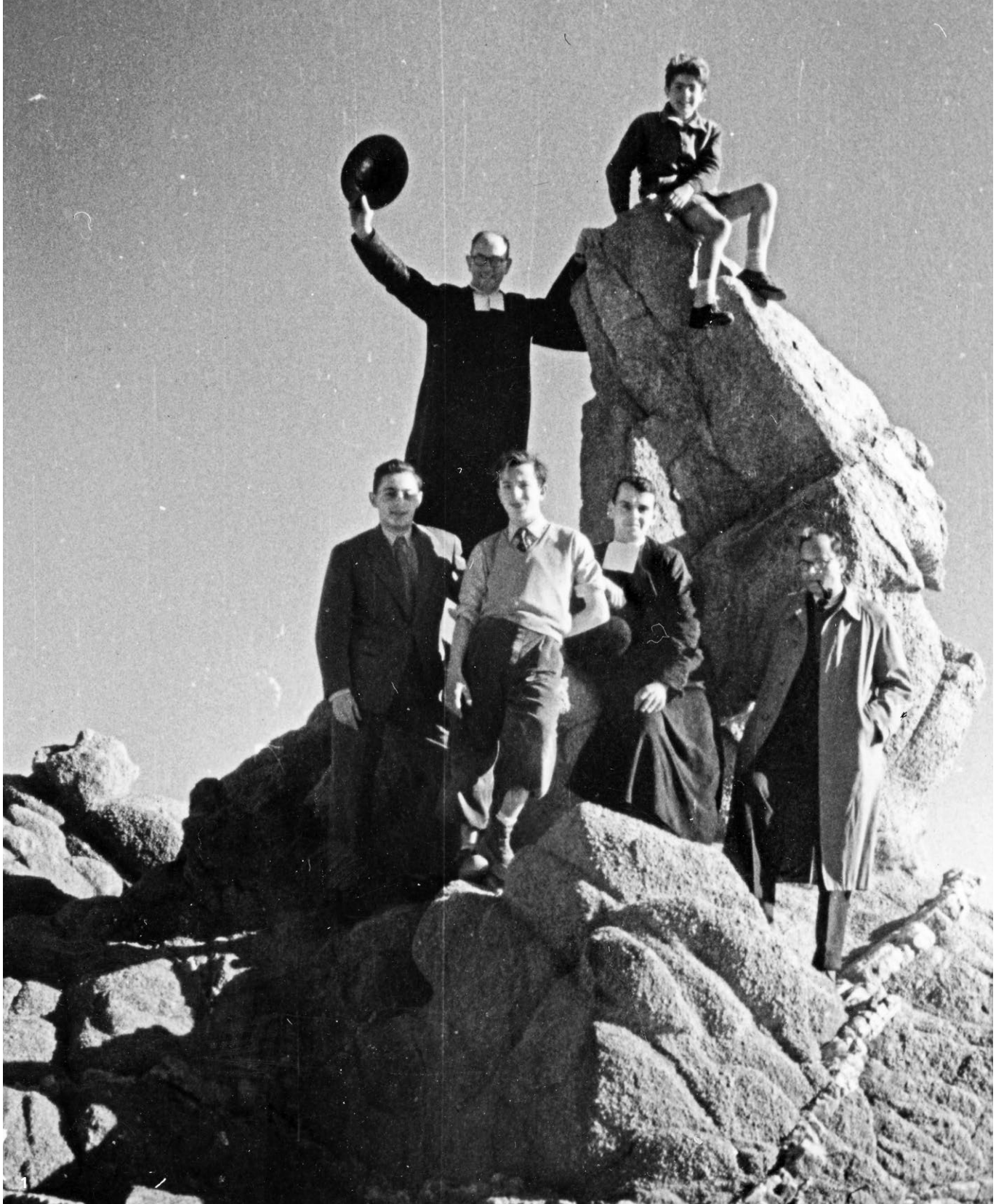
«El Soldado de San Marcial» funció celebrada 'l dia 24 Maig 1914

CALIDOSCOPI
LES IMATGES

1. Alumnes, professors i germans de La Salle, en una excursió del col·legi Sant Josep durant la dècada dels anys seixanta. AMSFG. Fons Família Maset - Lladó (autoría desconeguda)

2. Grup d'alumnes del col·legi Sant Josep durant una excursió als cinemes Imax Port Vell de Barcelona amb la professora Maria Pilar Sala, pels volts de l'any 1995. AMSFG. Fons Francesc Bosch Torrent (autoria desconeguda) 3. Alumnes del col·legi Sant Josep dels Germans de La Salle cantant caramelles a principi dels anys seixanta. El cor estava organitzat pel germà Estanislau per recaptar fons per a un viatge a Cambrils al seminari dels Germans de La Salle. AMSFG. Fons Santi Garcia Molins (autoria: Santiago Garcia Matz)

4. Retrat de la banda de música formada per alumnes del col·legi Sant Josep, a finals dels anys noranta. AMSFG. Fons Francesc Bosch Torrent (autoria desconeguda)
5. Perspectiva dels patis a dos nivells del col·legi Sant Josep durant la festa de l'escola del curs 1965 - 1966. AMSFG. Fons Família Maset - Lladó (autoria desconeguda)

6. Joc de trencar l'olla en un dels patis del col·legi Sant Josep durant la festa de l'escola del curs 1965 - 1966. AMSFG. Fons Família Maset - Lladó (autoria desconeguda) 7. Alumnes del col·legi Sant Josep dels Germans de La Salle d'excursió a Pedralta, amb el seu professor el germà Estanislau, l'any 1964. AMSFG. Fons Santi García Molins (autoria: Santiago García Matz)

8. Retrat d'un grup d'alumnes del col·legi Sant Josep al pati de l'escola l'any 1969.
AMSFG. Fons Francesc Xavier Nadal Cosp (autoria desconeguda)

8

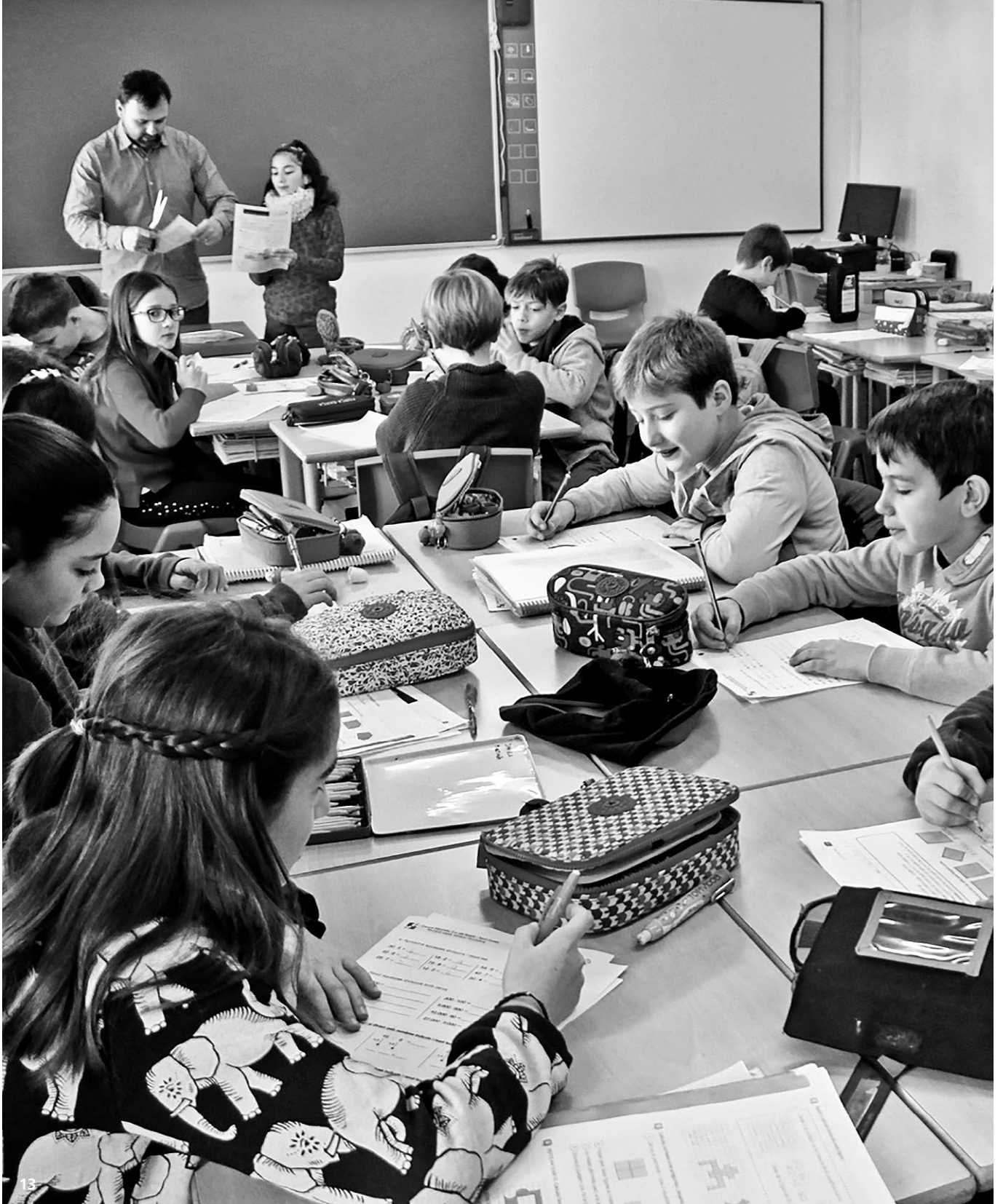
9. Classe del Sant Josep amb el germà Jacint Talavera l'any 1970. AMSFG. Fons Joan Bosch Ragolta (autoria desconeguda) 10. Retrat de grup d'uns alumnes del col·legi Sant Josep al promontori dels Guixols, l'any 1974. A l'esquerra el professor José Miguel Catalán, a la dreta mossèn Josep Arges, director del centre. AMSFG. Fons Anna Payró Mas (autoria desconeguda)

11. Nens i nenes en un passadís del Cor de Maria – Sant Josep, curs 2017-2018.
Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda) 12. Arribada de la Llum de la Pau
a l'escola, desembre 2017. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

13. Aula de primària del Cor de Maria – Sant Josep, curs 2017-2018.
Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoría desconeguda)

14. Disfresses de Carnaval, març 2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda) 15. Aula de música del Sant Josep, curs 2017- 2018
Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

16. Tornant a classe després del pati, curs 2017-2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda) 17. Aula de primària del Cor de Maria – Sant Josep, curs 2017-2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda) 18. Pati del Sant Josep a l'hora d'esbarjo, curs 2017-2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

ANA GARCIA I JOSEP RIUS

mestres per vocació, han estat docents de l'escola Sant Josep de Sant Feliu de Guíxols. Expliquen com van decidir dedicar-se al magisteri i quina ha estat la seva experiència, recorden com eren els primers temps i l'equip amb qui van treballar. Diuen que, des dels anys setanta, l'escola ha canviat al mateix ritme que es transformava el món de l'ensenyament. Consideren que l'estimació i el respecte en són els aspectes fonamentals.

ANA GARCIA

va néixer el 26 de juliol de 1953 a Cuenca i, com que el seu pare era guarda forestal –l'equivalent actual seria agent forestal–, la família havia residit en diferents llocs. Va acabar Magisteri l'any 1972 i el primer lloc on va fer de mestra va ser Huete (Cuenca). Recorda que tenia quatre grups de 5è d'EGB (actual Primària) i que li "va tocar" fer les assignatures anomenades *maries*, és a dir: educació física, plàstica, religió i música. El 1974, amb 21 anys, va venir a Catalunya i va començar a treballar a Calonge, on hi havia dues línies des de maternal (que eren infants de dos anys) fins a 8è d'EGB (que eren adolescents de 14 anys), que ara equival a 2n d'ESO. Allà hi va fer de mestra durant dos cursos i recorda que tenia tota la llibertat del món per treballar. El primer any, per exemple, va tenir 53 alumnes de 2, 3 i 4 anys. Eren molts nens i nenes alhora, encara que sempre en faltava un o altre. El segon any va fer de tutora de 6è, amb 30 o 40 alumnes per classe. El 1976 ja va començar a treballar al Sant Josep, on va estar fins que es va jubilar. Li agrada molt llegir, pintar i dibuixar. Reconeix que té habilitat per a les manualitats i que una de les seves aficions és fer "fofuchas", com la que li va dedicar a Josep Rius amb motiu de la seva jubilació.

JOSEP RIUS

va néixer el 12 de setembre del 1949 a Moià (Barcelona), la seva família també va viure en diferents

llocs, atès que el seu pare era secretari municipal. Així, la seva infantesa i joventut va transcórrer per Moià, Vilafranca del Penedès i Blanes. Després de fer de professor a l'Acadèmia Mermont de Barcelona, l'any 1974 començà a treballar al Col·legi Sant Josep, on va treballar fins que es va jubilar l'any 2014. Durant cinc anys, va fer de director de l'escola. És una persona activa, col·laborador de Ràdio Sant Feliu en els inicis de l'emissora. Recorda la seva etapa com a estudiant a la Normal de Barcelona, l'ambient i les inquietuds que hi havia perquè ja es veia el final de la dictadura. Una de les seves més grans aficions és el futbol, concretament, la promoció del futbol base a Sant Feliu de Guíxols. Així, no ha deixat d'estar implicat en diferents associacions esportives, especialment com a entrenador. Ha estat fundador de la Penya Sport, delegat de l'AD Guíxols, i ha estat entrenador en les dues entitats anteriors i a l'UD Vilartagues. Actualment, col·labora també amb les organitzacions Metges sense fronteres i la Fundació Josep Carreras.

Es diu que hi ha professions que no es poden exercir sense vocació, una seria el magisteri... Com va ser que es decidissin a fer de mestres?

[A. Garcia] Jo ja ho vaig tenir clar des de petita. És cert que era una de les sortides més habituals per a una noia, però quan anava a l'escola a Piqueras del Castillo, a Cuenca, vaig tenir dues mestres genials que

em van enganxar: doña Manolita i doña Celia. Llavors hi havia aquest tractament! A mi mateixa, amb tan sols 19 anys, els primers alumnes m'anomenaven *doña Ana*. No m'agradava gens, però era el costum. Després, aquí, els nens i nenes ja deien *senyoreta*.

[J. Rius] Jo t'he de parlar del "maestro idóneo"...

I què significa?...

[J. Rius] Va ser la manera com vaig descobrir la meua vocació. Amb 14 anys, havia fet el batxillerat elemental, però em vaig cansar d'estudiar i vaig voler plegar. Podeu imaginar el daltabaix que hi va haver a casa, l'enfadament del meu pare. Però vaig decidir que volia anar a treballar en una fàbrica de Malgrat de Mar. Vaig durar un any i mig i, al cap de dos cursos, vaig tornar a estudiar. Llavors em va costar molt, va ser un horror! Però abans el pare em va proposar canviar de feina. Ell era el secretari de l'Ajuntament de Palafolls i, com que el mestre havia mort, n'estaven buscant un amb urgència. L'Ajuntament tenia permís per nomenar un "maestro idóneo" per als 61 nens de 1r i 2n de primària. Sense cap mena d'experiència em vaig posar a fer classe a tots aquells nens. Estaven en un espai que era com un passadís amb moltes pissarres, jo les omplia i ells havien d'anar passant de pissarra en pissarra. Em vaig

Retrat d'Ana Garcia i Josep Rius.
AMSG. Col·lecció Municipal d'imatges
(autoria: Salvador Estibalca)

inventar un sistema amb senyals de trànsit per fer-los anar d'una pissarra a l'altra. Allà vaig adonar-me que l'ensenyament m'agradava molt i vaig voler fer el batxillerat superior per estudiar magisteri.

Com recorden els seus començaments al Col·legi Sant Josep?

[A. Garcia] Jo venia de Calonge, on tenia entre trenta i quaranta nens i nenes de 6è d'EGB. Quan vaig començar al Sant Josep era tutora de 2n i tenia 28 alumnes, estava acostumada a tenir-ne més i em semblaven pocs!

[J. Rius] Jo vivia a Palafolls, però feia vida a Malgrat. Allà vaig conèixer Mn. Arges que era vicari amb Mn. Joan Alsina, que havia estat destinat en aquella parròquia. Hi va estar tres anys fins que va marxar a Xile el 1968, on fou assassinat durant el cop d'estat de Pinochet. Tots dos eren gent molt compromesa, es relacionaven amb la gent jove i estaven molt implicats. Quan Mn. Arges va ser nomenat director del

Sant Josep, em va trucar per si hi volia anar i vaig acceptar.

Sí que hi havia molt de compromís en aquells anys...

[A. Garcia] En la nostra generació, els joves érem molt reflexius, buscàvem respostes! Mn. Arges tenia una humanitat desbordant, es preocupava de tothom. Quan sabia que els nens patien, feia el que fos. Arribava a repartir entrepans a l'hora del pati als nens que no en podien portar. Tinc un record especialment gravat durant una revisió mèdica – llavors es feien revisions a 1r i a 5è–, ell va anar a parlar amb la família d'un nen perquè anava molt deixat. No va ser fàcil...

Quant de temps hi han treballat al Sant Josep?

[A. Garcia] Des del 1976 fins al 2015, ni més ni menys que trenta-nou anys!

[J. Rius] Jo hi vaig ser des del 1974 fins al 2014, o sigui, 40 anys! Bé... també són 39 cursos!

Sempre han fet de mestres a l'escola?

[A. Garcia] Sí, efectivament, jo sempre he fet de mestra. Fora de l'últim curs, sempre he fet de tutora.

[J. Rius] Durant cinc anys vaig fer de director. La direcció de l'escola no té res a veure amb la docència. Val a dir que era direcció pedagògica, no econòmica, ja que l'administració estava a mans del bisbat. Però no em va agradar gaire perquè soc poc organitzador. He de donar gràcies a l'Enric Pujol, que és secretari i amic, és tota una institució! Ell em va donar tot el suport necessari i m'ajudava en molts aspectes.

Com va ser que fes de director, doncs?

[J. Rius] Va ser a proposta del bisbat i es va votar al Consell Escolar. Ho vaig acceptar, però la meua vocació era fer de mestre. Volia seguir fent classe i ho vaig mantenir durant tres anys. Però era massa angoixa fer-ho seguir tot i vaig haver de deixar la docència. Llavors vaig trobar a faltar molt les classes perquè el paperam

D'esquerra a dreta:

Ana Garcia repassant el llistat d'alumnes en una excursió als anys noranta. AMSFG. Fons Francesc Bosch (autoría desconeguda)

Visita a un delfinari durant una excursió de final de curs, cap al 1980. AMSFG. Fons Josep Rius (autoría desconeguda)

Josep Rius passejant amb uns alumnes durant una excursió de final de curs, cap al 1980. AMSFG. Fons Josep Rius (autoría desconeguda)

no m'agradava.

En això sembla que ara és diferent l'Ensenyament, l'elaboració de projectes pedagògics requereix molta feina per part dels mestres?

[A. Garcia] Efectivament, abans era més intuïtiva la feina. Ara hi ha una part de burocràcia que resulta feixuga. A mi el que m'agradava era el contacte amb els alumnes!

Sembla que abans al Magisteri no hi havia tanta especialització, ha canviat també això?

[A. Garcia] En general, sí que era així. Per a infantil i primària, fins als 12 anys, calia ser mestre per a tot. El mestre era la persona de referència per als nens i nenes, ja que era el que estava amb ells la major part del temps. Quan nosaltres vam estudiar magisteri no hi havia especialitats.

[J. Rius] Totalment d'acord. Uns quants anys després, sí que hi havia algunes matèries on hi havia espe-

cialitat, com per exemple la música. Però, per exemple, durant la segona etapa d'EGB, que era 6è, 7è i 8è, es mantenia el mateix tutor. O sigui que durant tres cursos hi havia un únic tutor. Això era exagerat i també complicat, en aquesta edat.

Ara la primària no funciona així...

[A. Garcia] Amb la LOGSE es va passar de dues etapes a tres cicles de dos anys i aquest sistema em sembla molt bo. Els alumnes tenen el mateix mestre durant dos cursos, o sigui que hi ha temps per treballar però també hi ha prou varietat. Ha canviat l'estructura de l'Ensenyament, però la feina dels mestres de primària, en essència, segueix essent la mateixa.

Els va trasbalsar l'aplicació de la LOGSE? Recordo que se'n va parlar molt...

[A. Garcia] Es va començar a aplicar l'any 1992, per primària. La meua filla, per exemple, ja va començar a primària amb aquest model. A la secun-

dària es va aplicar després, ara ja fa vint-i-un anys. Aquí sí que hi va haver un gran canvi, perquè es va passar de fer la segona etapa a l'ESO. Els alumnes de setè i vuitè d'EGB d'abans van passar a fer 1r i 2n d'ESO. D'un curs es va passar a tres classes, entre reforç, ampliació i optatives.

[J. Rius] Ho vaig viure amb naturalitat, no va ser traumàtic. Si m'hagués afectat ho recordaria, encara que la part organitzativa sí que va canviar. Com ha dit l'Anna, la transformació més gran va ser l'ESO, no primària. En canvi sí que recordo com a complicada la implantació de les matemàtiques amb les teories de conjunts. Es van fer durant tres anys i va ser un fracàs. Ho vaig haver d'ensenyar quan feia vuitè d'EGB. Es va aplicar perquè anava lligat a una subvenció de la UNESCO, encara que en altres llocs no havia resultat. Hi havia un material editat, un quadern amb fitxes, de manera que el professor anava totalment guiàt.

Quan van començar a l'escola era mixta ja?

[A. Garcia] Sí, sempre he treballat amb grups mixtes. Em sembla que quan van tancar les Carmelites, això va fer que moltes nenes anessin als *Hermanos*.

[J. Rius] En canvi, jo vaig començar a treballar només amb nens i després ja es podien matricular nens i nenes a tots els cursos. O sigui que els que ara tenen 52 anys, ja anaven a una escola mixta. L'any 1974 ja no hi havia *hermanos*, crec que van marxar cap al 1972. Llavors el bisbat es va fer càrrec del col·legi i va buscar personal, per això va contactar amb mi. Quan vaig començar només quedava en Joan Ritz, que feia de mestre però finalment es va casar.

Una altra de les diferències amb l'ensenyament actual era el nombre d'alumnes per classe?

[J. Rius] Sí, hi havia molts més alumnes per classe. Però a l'escola no tots els cursos estaven doblats, o sigui que més o menys hi havia onze classes. És a dir, uns tres-cents alumnes. Per tant, érem pocs professors, crec

recordar que no més de dotze docents. Després va anar creixent de mica en mica. Quan em vaig jubilar, hi havia uns quatre-cents alumnes i ara ja està tot doblat.

L'augment dels alumnes devia requerir espai, doncs?

[A. Garcia] Als anys setanta hi havia la capella, que ara és la sala d'actes, al damunt hi ha les classes de 5è i 6è. També hi havia menjador i cuina. Posteriorment es va comprar una fàbrica de suro que hi havia al costat per poder ampliar l'edifici. En aquesta part, actualment hi ha el cicle inicial, la biblioteca, el menjador i la cuina, i tres classes més per a reforç i altres.

Amb quins professors han coincidit al Sant Josep?

[A. Garcia i J. Rius] Amb una bona colla, per això hi ha el risc que ens en deixem algun: Pere Muñoz, Manel Torrecillas, Ester Oliveras, Mercè Agustí, Rosendo Serradell, Bartomeu Vilà, Vicente Terrades, Joan Ritz, Arturo Pastor, Pilar Sala, Fina Pujolràs, Mari Canosa, Paquita González, José Miguel Catalán, la germana Dolors —era vedruna.

Aquests són els que hi han estat més temps, eren mestres de primària, quan s'anomenava EGB. Per tant, són els que hi havia gairebé des del principi, avui dia n'hi ha molts més!

Hi havia una germana?

[A. Garcia] Sí, tenien una casa aquí a Sant Feliu de Guíxols que van conservar després de tancar l'escola. Algunes treballaven a l'escola de Palamós, però la germana Dolors va treballar al Sant Josep fins que es va jubilar.

I directors?

[A. Garcia] També n'hem conegut de diferents: Mn. Arges, del qual ja hem parlat; Mn. Esteva, que era molt treballador i discret i va estar-hi tres anys; Mn. Miquel Vall-llosera, que va tenir la iniciativa de portar el dia de l'escola a l'esplanada de Pedralta, on es va celebrar aquesta festa durant molts anys. Després de ser director durant sis anys va anar a Llagostera. També la M. Àngels Carreras, que va revolucionar el col·legi. Era molt treballadora i resolutiva. Va decidir comprar la fàbrica i fer les obres d'ampliació, també li va tocar desenvolupar la LOGSE. Hi va treballar fins a la seva jubilació.

Tenen record de com es va viure la mort de Franco?

[J. Rius] Sí, hi va haver una setmana de festa! Però els nens no n'eren conscients. Només els grans, sobretot els que havien patit corrent davant dels grisos a Via Laietana. Va suposar el tancament d'una etapa i la instauració de la democràcia. En matemàtiques, vam passar de "despejar la equis" a "aïllar la ics"!

[A. Garcia] En el meu cas, la mort de Franco no em va traspalsar gens ni mica. Sí que es va començar a ensenyar en català a l'escola. Jo sabia que havia d'implicar-me i vaig haver de començar a estudiar el català de manera autodidacta. Un estiu Mn. Arges em va procurar un curs d'autoaprenentatge de català amb un llibre, fitxes i cassetts. I el mes de setembre, ja vaig començar a ensenyar en català. Recordo la primera classe, que els vaig dir als alumnes que em podia equivocar. Em va semblar el més honest. Un dia es van fer un fart de riure perquè vaig dir *calces* en lloc de *capses*. La fonètica em va costar, concretament, l'ela doble –la mare ja m'havia insistit també quan era petita en què l'havia de pronunciar bé. També l'essa sonora, la ge i la xeix, que són els que difereixen més del castellà.

Què conserven del món de l'ensenyament?

[J. Rius] Encara faig classes. Ho mantinc per vocació, m'agrada molt i tinc alumnes que han fet o fan un gran esforç per aprendre i tirar endavant l'assignatura. Algunes de les seves històries m'emocionen...

[A. Garcia] Ell és un apassionat de les matemàtiques! El seu tarannà em recorda Mn. Arges! A mi, el que més em satisfà són les mostres d'estimació dels alumnes quan els retrobo després, al carrer o en la vida quotidiana. Jo sempre els pregunto què fan, què és de la seva vida, si estudien o treballen o dissenyen, si estan casats o tenen parella. Molts em diuen que es recorden d'alguna mania meva, com quan els deia que "la lletra ha de ser petita, rodona, dreta, bonica i clara". O d'alguna altra com "per escriure, l'esquena dreta, del paper al nas dos pams i la mà que no escriu a la llibreta".

Què li agrada més de les matemàtiques?

[J. Rius] Les indeterminacions, concretament el símbol d'infinít. Ara només es fa a batxillerat. El vaig voler posar a la portada de la llibreta que vaig fer quan em vaig jubilar, el símbol d'infinít i una fotografia meva d'abans. Que cadascú ho interpreti com vulgui!

Per què li agraden?

[J. Rius] En les indeterminacions has de recular per resoldre, a la vida passa el mateix. Això ho aplico com a síndic, miro d'ajudar la gent perquè pugui resoldre les indeterminacions de la vida. Encara que no deixin de sorprendre'm les diferències que hi ha entre persones, hi ha gent amb autèntiques dificultats per sobreviure.

Anna i a vostè què l'impressiona encara de la seva feina?

[A. Garcia] Que ara hi ha mestres

que han sigut alumnes. Això em fa veure que m'estic fent vella! També m'agrada comprovar que aquells alumnes que els costava estudiar – alguns, les matemàtiques, d'altres, la llengua... – i que els havia d'estar a sobre, quan s'han fet grans, han estat responsables i han pogut fer allò que els agrada. Això em resulta reconfortant. Penses, potser ajuntant l'esforç que ells hi van posar i el de les persones que els vam acompanyar, se n'han sortit a la vida. Sempre deia als pares que el més important no era que els seus fills fessin una gran carrera, sinó que fossin responsables, treballadors i bones persones.

M. Àngels Suquet Fontana

Arxiu Municipal
de Sant Feliu de Guíxols

Baldiri Reixach i les 'Instruccions per a l'ensenyança de minyons' (1749)

El 1794 s'aprovà la construcció d'una nova escola al barri de Vilartagues de Sant Feliu de Guíxols. El nou centre es batejà amb el nom de Baldiri Reixach i Carbó, un dels referents de la pedagogia catalana dels darrers segles. Reixach va néixer a Bell-lloc d'Aro l'any 1703 i va morir a Ollers (Vilademuls) l'any 1781. Era el segon dels vuit fills d'una família pagesa benestant molt religiosa. Circumstància que explica l'abast de la seva cultura. Va estudiar al Seminari de Girona i el 1730 fou nomenat rector de la parroquia de Sant Martí d'Ollers on, a més, feia de mestre i es dedicava a escriure i a traduir llibres. Considerava que tenia la responsabilitat de promoure l'educació (instrucció) dels infants i dels joves. El seu llibre més conegut és *Instruccions per a l'ensenyança de minyons*, publicat l'any 1749, una obra que constitueix una bona mostra del moviment anomenat *la Il·lustració*, que va revisar els conceptes i el coneixement filosòfic, científic, polític i social de l'antic règim a partir de la raó. El pedagog de referència d'aquest corrent és el filòsof Jean-Jacques Rousseau.

El tractat de Baldiri Reixach conté una enciclopèdia, diccionaris, gramàtiques, un tractat de pedagogia i instruccions sobre temes diversos. Fou publicat a Girona en dos volums, un publicat el 1749, i l'altre el 1781 (en primera edició), després de ser localitzat al Seminari de Girona l'any 1975. Es tracta d'una proposta que en el seu moment fou innovadora i que, encara avui dia, conté aspectes que resulten novedosos. Anava adreçat als docents, no només als de les escoles públiques del camp i de la ciutat, on anaven els fills de les classes més humils, sinó també a aquells que feien classes a les cases particulars. Conté totes les matèries que l'autor considerava útils en l'ensenyament no universitari: lectura i escriptura, comptes, llengües (català, castellà, llatí, francès i italià), matemàtiques (geometria i aritmètica), música i cant, física, geografia, bons costums (missa, rosari, confessió, comunió, etc.). A part dels continguts, també fa recomanacions de tipus pràctic com, per exemple, fer una bona tinta o incorporar plantilles per a la pràctica de la cal·ligrafia.

L'escola Horaciana de Pau Vila (1905)

L'any 1907 es fundà l'Escola Horaciana de Sant Feliu de Guíxols, a la part superior del carrer de l'Algavira. Aquest centre funcionà fins al 1936 i Maria Duran en fou directora fins a l'any 1924. L'Escola Horaciana fou una institució creada per Pau Vila amb un model pedagògic propi, basat en l'Escola Moderna de Francesc Ferrer i Guàrdia (1901). La primera escola va néixer l'any 1905 al Centre Republicà Democràtic Federalista de Sabadell. L'objectiu no era la instrucció sinó l'educació, que els alumnes gaudissin del procés. Partia de la coeducació i de la manca de distinció entre els alumnes per raons econòmiques. S'inspirava en la frase d'Horaci "Ensenyar deleitant" i procurava la motivació de l'alumnat per a la satisfacció de l'aprenentatge i no per als possibles premis o càstigs. Habitualment s'usaven recursos com excursions, visites, intercanvis amb altres escoles, etc. Pau Vila fou pedagog i geògraf. Va néixer a Sabadell l'any 1881 en una família treballadora de la indústria tèxtil. De petit va viure també a Alcoi i a Terrassa, on començà a anar a escola. Encara que

D'esquerra a dreta:

Retrat d'alumnes dels *Hermanos* cap al 1900. AMSFG. Col·lecció Municipal d'imatges (autoria: Arnaud)

Nens al pati dels *Hermanos* a mitjan anys seixanta del s. xx durant una festa de l'escola. AMSFG. Fons Família Maset - Lleó (autoria desconeguda)

L'Escola Nova de la Segona República (1932)

va començar el batxillerat, sembla que no era massa disciplinat i que, al final, el pare el va fer anar a treballar amb ell. Malgrat tot, feia classes nocturnes de dibuix i tècniques tèxtils a l'Escola d'Arts i Oficis. A finals del segle XIX la família es trasllada a Barcelona, i allà Pau segueix treballant en el ram tèxtil. Entra en contacte amb la ideologia llibertària i amb l'interès per la cultura. De manera autodidacta i amb molta motivació, influït per les propostes de Ferrer i Guàrdia, comença a fer de mestre per a obrers a l'Ateneu Obrer de Badalona l'any 1902. Tres anys després fundaria l'Escola Horaciana, que va deixar el 1921 per anar a estudiar pedagogia a l'Institut Jean-Jacques Rousseau (Ginebra), promotor de l'Escola Activa. Va dirigir la Ponència d'Estudi de la Divisió Territorial de Catalunya que entre 1931 i 1936 elaborà i publicà la divisió de Catalunya en comarques i vegueries. Amb motiu de la Guerra Civil es va exiliar a Colòmbia on treballà formant mestres de primària i secundària. Amb vuitanta anys, va tornar a Barcelona, on va morir el 1980.

El 3 de maig de 1937 es va fer el lliurament de la nova escola pública municipal de Sant Feliu de Guíxols, *els Estudis Nous* (actual Escola Gaziol). Allà van començar a fer classe els 428 alumnes que fins aleshores havien anat a l'escola que hi havia al passeig del Mar. L'edifici de l'antiga escola va quedar integrat a l'Ajuntament, després que els dos immobles van ser destruïts per les bombes el 22 de gener de 1938. La nova escola va deixar de funcionar el novembre d'aquell mateix any, després que un bombardeig provoqués danys i víctimes molt a prop. Els Estudis Nous van ser construïts en el marc de les actuacions realitzades per la Generalitat de Catalunya durant la Segona República, per assolir un ensenyament de qualitat

La Constitució republicana (1931) establí que l'ensenyament havia de ser un dels pilars de l'Estat. L'escola havia de ser unificada, gratuïta, obligatòria i laica. L'Estatut de Núria aspirava a atorgar a la Generalitat competència plena en ensenyament. Però fou re-

tallat i l'Estat es va reservar els centres de la seva competència, va autoritzar la creació d'una xarxa catalana sense finançament estatal. No obstant, la Generalitat elaborà i desenvolupà un dels plans educatius més progressistes d'Europa, concretat en el model d'Escola Nova. Partia de la tradició catalana, iniciada a principis del s. XX, i incorporava les propostes de pedagogs com Montessori, Freinet, Decroly, Cousinet, etc. Calia combatre una de les taxes d'analfabetisme més elevades d'Europa: la tercera part de la població era analfabeta i la quarta part dels nens no rebien cap mena d'instrucció. La Generalitat va desplegar l'ensenyament a les àrees rurals i urbanes, construint edificis escolars i augmentant el professorat. Es va instituir l'Escola Normal per formar els docents, complementada per mitjà de les Escoles d'Estiu. Es va crear l'Institut-Escola per a la renovació l'ensenyament secundari i també el Seminari de Pedagogia per fomentar la recerca i l'especialització. Encara som hereus d'aquest formidable llegat.

El tinglado

Informació municipal

Felicitaçió per al col·legi

Des de l'Associació d'Antics Alumnes de les Escoles Cor de Maria i Sant Josep volem aprofitar aquesta ocasió per felicitar públicament la persistència, vocació i la bona feina feta per tots els docents i equips directius dels centres al llarg d'aquests 125 anys. Si guem-ne conscients: 125 anys només poden superar-los grans institucions i bons projectes!

Volem felicitar en primer lloc els responsables de portar el timó dels equips docents. En tots aquests anys, dècades, han hagut de mantenir el rumb i resoldre amb pau les situacions familiars i personals dels alumnes, dels Mestres, pares i mares i també sobreixir de la complexitat de les administracions i les situacions de país.

En això últim volem subratllar la fermesa de la institució per tal de protegir el bé màxim avui que són les nostres escoles i que ens ajuden a saber respectar, a tenir pensament crític i a esforçar-nos per ser millors sense trepitjar els altres: Amics millor que enemics, donar abans que rebre, esforç abans del repòs, facilitar millor que impedir, estimar millor que odiar i confiar millor que desconfiar.

La velocitat i immediatesa amb què ens està tocant viure els dies presents, pot fer-nos caure en el parany d'obviar els mèrits de tots aquests docents i professionals. Tots ells, abans que els seus interessos o necessitats personals, han

prioritzat sempre el deure d'educar i fer millors persones els seus alumnes. Nosaltres.

És per la importància de no oblidar aquesta immensa tasca dels docents que els antics alumnes us demanem que sempre que veieu els vostres Mestres o els Mestres dels vostres fills, us atureu, els agafeu afectuosament la mà, els mireu als ulls amb un somriure i agraïu-los sense condicions tot el que han fet i estan fent per tots nosaltres. Per molts anys Cor de Maria i Sant Josep!

Us necessitem.

Toni Carrión Angelats
Secretari de l'Associació
d'Antics Alumnes

El pas del temps

La meva experiència col·legial va tenir lloc en aquesta mateixa escola en la qual vosaltres us esteu formant i creixent com a persones. Les èpoques tan diferents fan que, qualsevol comparació serveixi de ben poc, atès les circumstàncies vitals amb què ens movíem en aquells temps i ara, més de mig segle després.

Penseu que en el temps que em va tocar viure, en primer lloc, hi havia un règim autoritari fort, en el qual vàrem créixer i sense voler, ens hi vàrem acostumar sense gaire complicacions.

La nostra vida consistia bàsicament en

A l'altra pàgina, de dalt a baix:

Alumnes del col·legi Sant Josep durant una excursió al zoològic de Barcelona durant el curs 1992-1993. AMSFG. Fons Francesc Bosch Torrent (autoria desconeguda)

Retrat d'alumnes del Sant Josep al pati de l'escola, cap als anys seixanta. AMSFG. Fons Josep M. Auladell (autoria desconeguda)

anar als *Hermanos*, com es deia l'escola aquell temps, aprenent a llegir, escriure –per cert amb cal·ligrafia molt digna–, comptar de forma pràcticament automatitzada, aprendre moltes coses de memòria, sense entretenir-nos sobre el perquè de les coses i conceptes.

Era una concepció automàtica de l'ensenyament, amb molta disciplina i ordre i en cas de no portar-te bé, algun càstig ens queia per dissabte o diumenge.

Per altre costat, ens donaven molta llibertat en l'aspecte social i esportiu de competició, amb horaris escolars molt apropiats per poder gaudir de temps lliure per jugar fora de l'escola. Això sí que valia la pena!!! Recordo amb molt d'afecte els jocs de soldats que muntàvem alternativament a casa d'un grup d'amics del mateix col·le, passant-nos-ho d'allò més bé i típic de la nostra edat; així com a la sortida del cinema els diumenges per la tarda, les "corrieres" de nois i noies a tocar timbres dels portals del poble. Si algú gran ens veia practicant aquestes activitats, l'endemà hi havia la repulsa paternal corresponent...

Va ser una època molt feliç, almenys la meua infància la qual el posterior turisme emergent al nostre país, va fer obrir els ulls a molta gent jove, protagonista de successius moviments culturals i socials dintre i fora de les nostres fronteres.

Aquests fets varen provocar canvis tan individualment com col·lectiva, positiu per a l'evolució social de l'època que, sense adonar-nos, ens anava envoltant i penetrant dintre nostre, portant-nos

a veure les coses des d'uns altres punts de referència convenients, per l'estat de tancament viscut.

Fent un gir de 180 graus i intentant veure aspectes positius d'aquella època respecte a la d'ara, diria que tan el respecte com la relació personal, eren dos valors que, agafats comparativament amb ara, superaven amb cert grau el nivell que avui tastem a la nostra societat i no per manca de mitjans, ja que ara per exemple, podem comunicar-nos on volem i quan volem, però per raons que no vull entrar, la comunicació d'avui és més freda, no havent-hi l'escalf de la paraula, tal com era la nostra vivència abans.

No vull entrar en el tema del respecte, però és ben evident que s'han perdut moltes de les formes socials necessàries per mantenir una convivència com cal.

No obstant tot això, mantinc que avui dia es viu molt millor, la nostra qualitat de vida ha millorat. Tenim moltes eines al nostre abast que abans no hi eren i, per tant, les possibilitats de desenvolupament de projectes i de poder fer coses ha augmentat considerablement. Hem millorat amb molt el respecte al medi ambient, serveis socials, hospitals i la forma d'ensenyar. Hi ha molta gent compromesa en àmbits molt diversos, equips de voluntariat, grups de suport i d'assistència que abans era impensable imaginar que es pogués arribar a assolir. Tenim les eines per poder fer moltes coses.

Aprofitem-ho i tinguem cura i consciència de fer-les servir bé.

Lluís Nadal

Exalumne dels Germans de la Doctrina Cristiana de Sant Feliu de Guíxols

Alumnes del Centre Educatiu Cor de Maria
- Sant Josep fent una activitat durant el curs
2017-2018. Procedència: Fundació Cor de Maria -
Sant Josep (autoria desconeguda)

Memòries perdurables

Vaig fer el que llavors es coneixia com a estudis primaris als *hermanos* del carrer de la Penitència. Un pupitre amb dos tinters: tinta negra i vermella. Un plumier –encara en recordo l'olor de la fusta– amb una goma d'esborrar Milán, un parell de llapis Sindel núm. 2, una maquineta de fer punxa, uns quants plomins i potser alguna coseta més que, transcorreguts tants anys, no aconsegueixo recordar... Algun llapis de color, possiblement. La tinta ens la fèiem nosaltres mateixos omplint d'aigua unes ampolles en què prèviament hi havíem abocat el contingut d'uns sobres. Les llibretes, llapis, gomes i d'altres estris que necessitàvem, els adquiríem a la mateixa escola. I el paper assecant, de gran utilitat! La tinta no ens sortia de gaire "qualitat" i, amb els grumolls, havíem d'anar amb compte de no tacar, de no fer "pops" –que així en dèiem– que queien fatalment en la llibreta dels deures. De plomins en teníem de dues classes: el recte i punxegut d'ús més corrent, i després dos de roms de distinta amplada que ens servien per fer pràctiques de cal·ligrafia de lletra gòtica anglesa i alemanya.

Una gran pissarra, en la qual l'*hermanu* escrivia els problemes d'aritmètica que havíem de copiar per resoldre'ls a casa. La geografia la fèiem sobre uns grans mapes, dos per cada continent (geografia política o física) penjats davant la pissarra. L'*hermanu* se servia d'una canya d'Amèrica per anar se-

nyalant sobre el plànol. Recordo que en el mapa polític d'Europa hi constaven els països bàltics quan de fet feia anys que havien sigut annexionats per la Unió Soviètica. Qui hauria pogut preveure que aquelles cartes llavors equivocades tornarien a ser reals ara? De geometria també n'apreníem. De les fórmules per calcular les àrees i volums, encara ara en recordo unes quantes.

Gramàtica castellana cada dia, les regles ortogràfiques mai més les he oblidades. Val a dir que tinc pocs dubtes a l'hora d'escriure en castellà. No puc dir el mateix quan ho faig en la meua llengua...

Teníem un llibre que en dèiem de lectura: *El tesoro de conocimientos útiles*. Un calaix de sastre, on hi havia nocions de diferents matèries: botànica, astronomia, literatura, poesia. Vaig aprendre també el francès. Les lliçons les impartia l'*hermanu* Felip, que havia estat una llarga temporada a França.

El dijous era el gran dia. A primera hora història sagrada, que ens deixava a tots embadalits amb les gestes d'en Sanson, el malvat Herodes, l'heroïtat dels israelites amb Moisès al capdavant travessant el mar Roig, l'astut David derrotant el gegant Goliat... Quines aventures! Per més que a casa podíem llegir *El hombre emmascarado*, en Roberto Alcázar i en Pedrin, o en Flash Gordon, les peripècies dels israelites contra els seus eterns enemics els filisteus eren més emocionants, ens impressionaven. Acabat l'episodi, cap al *recreiu* i després tocava dibuix. Una

setmana artístic i l'altra lineal. No he estat mai capaç de perfilar un objecte, un paisatge o una figura. Però quan es tractava de fer servir els centímetres, el compàs o el cartabó, la cosa canviava. M'hi sentia més a gust i em sap greu de no haver conservat alguns d'aquells treballs, per poder presumir davant del meu net. I a la tarda festa. Saltar la paret del camp de futbol de la carretera de Palamós i vinga pilota amunt i avall. Altres vegades a fer la berenada a la font de Montcalvari, la roca de Sant Jaume o a Vista Alegre. A estones agafar les canyes de pescar i arribar-nos fins a Les Planetes, els Penjats o al Moll de Pedra.

De valoracions i consideracions del meu pas pels *hermanus* en podria fer moltes. Per imperatius d'espai he anat escrivint a mesura del que m'indicava la memòria. Podria parlar de les excursions que fèiem, d'*Els Pastors* quan venien les festes de Nadal. Han transcorregut molts anys i no vull que em passi per alt la remembrança dels amics que hi vaig tenir. Bona part d'aquells companys, malauradament, ja no es troben entre nosaltres. Però és als *hermanus* on tots vam viure aquella etapa tan important que és el pas de la infantesa a l'adolescència.

Pere Pujol

Exalumne dels Germans de la Doctrina Cristiana de Sant Feliu de Guíxols

Des de Secretaria: l'escola des d'una finestreta

Fa més de trenta anys que soc a la secretaria del Sant Josep i en tot aquest temps han passat moltes coses, molts canvis i de tot tipus i no em refereixo al fet de que ja no tinc tants cabells al cap i els pocs que queden van canviant de color.

Tampoc no em refereixo als canvis en els alumnes –és evident que els que em vaig trobar a l'inici ja són tots fora, si més no com a alumnes ja que ara algun d'ells hi fa de professor i d'altres ens porten les seves criatures– ni tampoc dels professors –dels que hi havia quan vaig començar ja només queda una mestra. Els nens i les nenes d'ara tenen els mateixos neguits i les mateixes esperances que tenien els de fa trenta anys i la diferència més important ve donada pel canvi del sistema educatiu, quan l'EGB va donar pas a la partició en educació primària i educació secundària obligatòria cosa que implica que els alumnes marxin amb 16 anys i no als 14 com havia estat fins llavors. La meua relació amb ells crec que ha sigut de confiança mútua, intentant resoldre'ls els seus maldecaps, traient ferro a les seves preocupacions i ajudant-los sempre que he pogut.

De mestres també n'he conegut molts i moltes i de tarannàs molt diversos. Diria que amb la majoria ens hem en-

tès bé o molt bé. Amb alguns, a més, la nostra relació ha traspasat el mer àmbit laboral. Hem compartit penes i alegries, més alegries que penes encara que aquestes han estat a vegades massa dures.

En aquest temps, també he tingut set directors i directores, he canviat d'empresa, he canviat de despatx, he treballat sol, he treballat amb companyia, però el canvi més important pel que fa a la meua feina ha estat la democratització de la tecnologia.

La primera fotocopiadora va entrar a l'escola quan ja feia 5 o 6 anys que hi treballava. Fins llavors utilitzàvem una mena d'impremta manual que funcionava a manovella (també podies endollar-la al corrent però els resultats podien ser bastant desastrosos) per a la qual primer havies de crear un clixé (d'un paper encerat) a la màquina d'escriure o, en el cas dels dibuixos, a mà. La tinta, que anava dins d'una mena de tubs de dentífric gegants, solia regalimar per tots els costats d'aquesta màquina, coneguda en els àmbits clandestins com a "vietnamita". Una altra odissea d'abans de la irrupció de la informàtica era la confecció dels rebuts mensuals. Fer 400 rebuts amb la màquina d'escriure, amb nom, cognoms i adreces d'alumne i titular més el compte corrent buscant-los en la fitxa de cartolina de cada alumne al mig de trucades, visites, alumnes i professors... volia dir que sinó començaves quinze dies abans del lliurament, segur que no acabaves. Evidentment, també era possible deixar algun rebut sense fer o, en el pitjor dels casos, doblar un

mateix rebut. En fi que, malgrat tot, la tecnologia m'ha ajudat molt en les feines rutinàries, encara que també n'ha afegides d'altres.

Enric Pujol
Secretari

Vint-i-un anys després... Seguim fent camí

Corria l'any 1997, i la nostra petita família en aquell moment, va preinscriure la Rut a P3 al Cor de Maria, sense saber que allò que vam fer esdevindria vint-i-un anys d'una forta relació família-escola.

Per aquí han passat durant aquests vint-i-un anys els quatre germans Prat-Cortiella.

Un any després, va arribar la Judit i, quan encara no era al St. Josep, la Laia estava de camí, divuit mesos després, va arribar en Ton per acabar de formar la família.

Ara vint-i-un anys després aquesta escola ha format una farmacèutica, una psicòloga i el que vulguin ser els dos que queden, que pel que sembla segueixen el mateix camí d'estudi i vida que les seves germanes.

Agrair a l'escola tots aquests anys de dedicació, tots i cadascun dels professors, personal de l'escola ja que sense ells no haurien estat possibles tantes

i tantes coses viscudes i compartides.

D'aquí surten quatre persones ben formades, amb uns valors excepcionals i amb un projecte de vida fantàstic. Però també deixen grans persones, grans professors, gran personal i grans amics.

Mil gràcies a tot l'equip educatiu i al personal de l'escola per fer dels meus fills el que avui dia són: grans persones i com a mare n'estic ben orgullosa.

Família Prat-Cortiella

La meua escola

Hola a tots, soc una alumna de l'escola Cor de Maria – Sant Josep i si esteu llegint aquesta redacció, vol dir que ho heu publicat a la vostra revista. Aquest col·legi m'ha ensenyat una llis-

ta de coses que si fos la de la compra, ens gastariem fins i tot, la paga que ens dona l'àvia el dia que fem anys. De totes aquestes coses tan importants, n'hi ha que crec que són essencials per conèixer el dia a dia amb l'altra gent: que hem d'acceptar tal com són les persones del nostre voltant i que hem de treure profit de tot el que avui se'ns presenta i que potser el dia de demà ja no tindrem.

Però bé, us faré cinc cèntims de la meua escola. És una escola força gran amb un pati petit, però no fa falta una zona de joc gran per passar el temps d'esbarjo amb els amics. Fan xerrades que considero molt interessants per la nostra edat i estan fent un programa que es diu TEI que consisteix que als alumnes de 1r d'ESO, se'ls assigna un tutor de 3r ESO, que el que fa és ajudar-los a adaptar-se a l'ESO i també ensenyar-los que si hi ha algun conflicte, s'ha de resoldre parlant i no fent servir les mans. Una altra cosa

que m'agrada molt són les excursions que es realitzen per tots els alumnes, per conèixer més del que saben. També es recull roba pels qui ho necessiten, es fan activitats per la Pau i per Nadal súper xules, fan una xocolatada per *La Marató*, etc. I m'ho passo molt bé amb la colla d'amics que ens hem anat trobant aquí.

Quan vaig arribar a aquesta escola tothom em va acollir molt bé. Jo, es podria dir que coneixia gairebé la meitat de la classe, ja que havien anat al col·legi on jo estava i quan veia que tots se n'anaven, resulta que havíem d'anar a la mateixa escola, el Centre Educatiu Cor de Maria – Sant Josep. Bé, amb les primeres persones que vaig parlar, eren súper amables i molt divertides i em van dir que sempre m'ajudarien en el que necessités. El primer dia em va passar una cosa que sempre me'n recordaré, la mestra em va dir que anés a Secretaria per imprimir uns fulls, i en aquell precís mo-

ment, quan anava cap a "l'Enric" (jo ho dic així quan em refereixo a Secretaria), encara que m'haguessin ensenyat l'escola, no sabia on era "l'Enric". Li vaig demanar a una professora que havia vist, jo estava morta de vergonya, i sort que em va ajudar, va ser un gran alleujament per a mi.

El que vull dir-vos és que m'han demostrat, no només com a col·legi en conjunt, sinó cadascun d'aquests membres, que sempre em donaran suport en tot el que faci falta i sempre em faran costat.

Júlia Parareda Martínez
Alumna

Una petita gran família

Recordo el meu primer any a l'escola Sant Josep, tocava començar l'ESO en un centre nou, amb companys nous i professors nous. Tot i els nervis habituals, també estava emocionada, ja que començava una nova etapa amb la major part dels companys amb els quals havia acabat l'any anterior, i començàvem junts una nova aventura. No em va costar gaire adaptar-me, la rebuda per part dels professors em va fer sentir segura i tranquil·la, i molt ràpidament la petita família que som ara, anava

creixent a poc a poc, agafant forma.

Cada cop més m'anava sentint més com a casa, per part de l'escola, tenia uns grans companys i anava coneixent de mica en mica tots els professors.

Segons el recordo com un any on, tot i la feina, vaig disfrutar treballant al costat, d'ara ja, uns grans amics.

Ara estic fent tercer, tot i el canvi de part del professorat, les sensacions segueixen sent les mateixes, molt bones. Segueixo treballant de valent, però acompanyada de la meua petita família que espero i desitjo que duri per molts i molts anys.

Judit Martínez
Alumna

Els nostres projectes, la nostra identitat

"LIVING PEACE"

"Living Peace" és un projecte internacional per promoure la Pau als centres educatius, és, per tant, una xarxa que tendeix ponts per a la convivència, la tolerància, l'amistat, la igualtat,... arreu del món. "Living Peace" té el seu focus d'irradiació en una escola d'El

Caire (Egipte), des d'on s'ha confegit una xarxa mundial de Pau a través de diferents activitats pròpies i comunes.

Des de l'any 2015 el nostre Centre Educatiu participa activament en aquest projecte de promoció de la cultura de la Pau. Cada any, el 30 de gener sortim de les aules al carrer per fer participis a totes les famílies i a tot el poble de la Jornada Mundial de la No-Violència. Cada any, l'equip de Pastoral amb la col·laboració d'altres docents ens esmercem per a pensar i dur a terme diferents activitats a realitzar el Dia de la Pau, que puguin, d'alguna manera, deixar una empremta –ni petita que sigui– per recordar-nos viure aquest ideal cada dia.

Ens il·lusiona i engresca preparar aquesta jornada tan especial posant el nostre granet de sorra per educar en la Pau –convivència, respecte, amistat, tolerància, ...– i contribuir en la construcció d'un món millor.

L'equip de Pastoral

APADRINA UN AVI

L'any 2012, es va iniciar el projecte "Apadrinar un avi" de Càritas Sant Fel·liu – Vall d'Aro.

L'objectiu del projecte és fomentar la relació intergeneracional entre la gent jove i les persones grans, tot

implicant els joves en el compromís, la participació social i la promoció de la gent gran que viu a les residències Sant Feliu Gent Gran i Suris.

Un total de 78 joves voluntaris, alumnes de 4t d'ESO del Centre Educatiu Cor de Maria – Sant Josep, han participat a través d'una visita setmanal als centres residencials i han contribuït, un any més, a donar continuïtat a aquest projecte.

Aquests acompanyaments permeten oferir un nou espai de participació solidària a la gent jove, i facilitar la convivència i l'intercanvi intergeneracional entre persones grans i joves estudiants.

Els joves ofereixen companyia, conversa i il·lusió; tot fomentant la participació de les persones grans en les activitats, com jocs de dòmino, bingo, cartes, passejos pel jardí, etc. Les persones grans ofereixen afecte, companyia, experiència, saviesa... les visites donen pas a una relació basada en els valors de convivència, solidaritat i respecte dels joves vers les persones grans. Així, gràcies al compromís i la implicació dels joves estudiants, les persones grans de les residències del municipi es poden sentir més reconegudes i valorades per la societat.

Amb motiu de celebrar 125 anys, us volem felicitar pel vostre aniversari, encoratjar-vos a seguir treballant per la joventut de Sant Feliu perquè

aquests alumnes d'avui siguin les persones que demà regiran els destí de la ciutat i qui sap si també del país, i ho facin amb valors com la solidaritat, l'amistat, l'estima i l'amor.

Càritas Sant Feliu – Vall d'Aro vol agrair la implicació i el recolzament al Centre Educatiu Cor de Maria – Sant Josep i, com no, als 78 joves que han col·laborat en el projecte.

Càritas

PREMI TAMME

En Tamme va començar a treballar al Centre Educatiu Cor de Maria - Sant Josep l'any 1998, quan, amb gran disgust per a ell, van tancar "el Collell", l'internat on havia sigut tan feliç i on havia realitzat la seva tasca educativa durant vint-i-tres anys. En saber que li havien donat feina a Sant Feliu, va tenir una gran alegria. Encara que anar-hi a treballar li suposava una hora d'anar i una de tornar no li va fer mai mandra, perquè ell se sentia realitzat fent de mestre. I també perquè va trobar un gran equip docent i altre personal que treballava al centre escolar, amb qui de seguida va sentir-se unit i amb qui va establir una profunda amistat. Ràpidament es va adonar que en aquesta escola es feia (i es fa) una gran tasca pedagògica, formativa i educativa.

Va poder ensenyar al Sant Josep no-

més set cursos, però en tant poc temps ja va deixar una gran empremta. Va deixar palès el seu carisma com a persona, mestre i company.

Perquè en Tamme tenia un caràcter obert, simpàtic, divertit, afable, amable, generós, afectuós, coratjós, comunicatiu. Sabia connectar amb la gent. Tenia aquest do. Era un gran comunicador. Tenia molt clars dos lemes: "M'entrego als altres tant com puc" i "Sempre a punt".

"M'entrego als altres tant com puc": En Tamme va viure intensament la vida, procurant fer felices les persones del seu entorn. Fins i tot quan estava malalt, sempre va intentar transmetre optimisme. Mai es va enfonsar. No volia fer patir ningú. Va donar molt d'amor i en va rebre molt. Sempre va exercir la docència amb eficàcia i total entrega, amb senzillesa i gran disponibilitat. Del tot extravertit. Tenia la virtut d'estar sempre proper, a l'abast de tothom. Amic de tots. Sempre envoltat de mainada. Mai va ésser egoista: gran lliçó de vida.

"Sempre a punt": Sempre a punt d'escoltar. Sempre a punt d'ajudar. Sempre a punt d'estimar. Sempre a punt d'ensenyar. Sempre a punt de donar un bon consell. Sempre a punt d'animar. Sempre a punt de tranquil·litzar.

Els valors que va transmetre com a pare, mestre, company i persona, perduren i perduraran sempre. "L'alegria

A les dues pàgines interiors, d'esquerra a dreta:

Acte del CE Cor de Maria - Sant Josep al passeig amb motiu de la celebració del Dia de la Pau, dins del projecte "Living Peace". Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

Alumnes de 4t d'ESO participant en el projecte "Apadrina un avi", curs 2017 – 2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

Alumnes premiats en el Concurs d'Educació Vial Pere Jordà, curs 2017- 2018. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (autoria desconeguda)

està en la lluita, l'esforç i el sacrifici, no en la victòria,". Ho va escriure amb pols tremolós, quan estava malalt i ho guardava a la seva tauleta de nit.

Cada any al Centre Educatiu Cor de Maria - Sant Josep es dona el premi Tamme, a l'alumne amb més qualitats i valors humans: bon company, respectuós, amb més capacitat d'esforç, tolerant, comprensiu, generós... a semblança d'en Tamme. Cal dir que per a nosaltres, la seva família, és una satisfacció immensa que s'hagi instaurat aquest premi. Estem molt agraïts. Perquè donar aquest premi és un reconeixement a la feina feta per en Tamme en aquest centre escolar, un homenatge repetit cada any, perpetuar les seves ensenyances, que tots els alumnes que vagin passant per aquest centre puguin aprendre i agafar exemple d'una gran persona, que el puguin conèixer i admirar sense haver-lo conegut... És una manera de fer viure en Tamme fins i tot després de morir. Ja diuen que un mestre tendeix a l'eternitat. No es pot saber quan s'aturarà la seva influència. I amb iniciatives com aquesta, es demostra que en aquest centre escolar es fa molt bona feina!!!

Els alumnes que han aconseguit aquest premi i els que el rebran en el futur, així com els finalistes de tots els anys, mereixen una gran admiració i un immens reconeixement. Moltíssimes felicitats!!!

Rosa Quintana
Família d'en Tamme

Notícies: Els nostres alumnes informen

Lliuren els diplomes de Qualitat als centres de Catalunya que s'han certificat amb l'ISO. El Centre Educatiu Cor de Maria – Sant Josep es desplaça a Bellaterra per recollir- lo.

El Centre Educatiu Cor de Maria - Sant Josep comença un programa per evitar l'assetjament escolar anomenat TEI. Els nens de 5è del Cor de Maria - Sant Josep seran tutors dels nens de 3r i els ajudaran en els problemes que puguin tenir. S'hauran de sentir recolzats i protegits davant de situacions que els facin sentir malament o de conflicte. Els haurem de donar confiança perquè ens expliquin els seus problemes o allò que els faci sentir malament.

Els alumnes d'ESO han rebut les cartes dels alumnes dels camps de refugiats saharuís de Tindouf amb qui mantenen contacte i s'escriuen.

La nostra escola ha resultat premiada en el Concurs d'Educació Vial Pere Jordà. L'alumna guanyadora d'aquest concurs en la categoria infantil ha estat Cristina Krot, distingida amb el tercer premi.

Com cada any, el Centre Educatiu Cor de Maria - Sant Josep ha participat en el Concurs Bíblic. Enguany, molts companys han guanyat i obtingut premis: Pol Maré ha obtingut el segon premi del grup B del Concurs Bíblic Informàtic i Josep Martín ha obtingut el tercer premi del Concurs Bíblic de Dibuix.

El nostre company de 4t B, Martin Cañón, ha estat el guanyador del concurs Aqualia. Varen venir a lliurar-li el premi a l'aula.

S'inauguren els actes del 125 aniversari del Sant Josep amb la xerrada "Amb R de respecte" en el teatre auditori de la ciutat a càrrec d'en Juanjo Fernández.

Grup d'excel·lència

Els darrers números...

On aconseguir L'Arjau?

L'ARJAU és una revista editada per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols que tracta temes culturals del municipi i el seu entorn. Aquesta publicació es distribueix de manera gratuïta i es pot trobar en els estancs i llibreries de Sant Feliu de Guíxols o en els serveis municipals següents: Botiga del Monestir, Oficina d'Informació Ciudadana, Punt d'Informació Juvenil, Guíxols Desenvolupament (estació d'autobusos), centres cívics de Vilartagues i Tueda, Biblioteca Pública Octavi Viader i Margarit i Arxiu Municipal.

Descarrega'l també a:
<http://www.arxiunicipal.guixols.cat/publicacions/revista-l-arjau.html>

l'arjau

REVISTA CULTURAL

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Núm. 80 JUNY 2018

